

FÖRHANDLINGS- PROTOKOLL

**PA-KL 85 t o m avtalet
i dess lydelse 1995-01-01**

**Övergångsbestämmelser
i olika pensionsfrågor**

Innehåll

1984-11-15 Överenskommelse om pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL, m m	5
1986-03-11 Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL	13
1987-06-11 Överenskommelse om ändringar i pensionsbestämmelserna med anledning av Lag om tilläggsbelopp till basbeloppet vid beräkning av pensionsförmåner m m (SFS1987:205).....	15
1988-04-28 Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1986-87 års avtalsrörelse m m - PÖK 87.....	18
1988-11-25 Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1988-89 års avtalsrörelse m m - PÖK 88	23
1990-01-04 Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL och äldre bestämmelser - PÖK 89	26
1990-12-11 Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL § 8	30
1992-02-21 Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL §§ 13, 13a, 13b och 14	32
1992-12-23 Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL och äldre bestämmelser - PÖK 92	34
1994-01-20 Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1993 års avtalsrörelse m m - PÖK 93	39
1994-09-20 Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL § 11	43
1994-12-22 Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL fr o m 1995-01-01	45
1990-06-07 Överenskommelse i pensionshänseende för lärare, skolledare, biträdande skolledare och syofunktionärer	47
Bilaga 1 till förhandlingsprotokoll 1990-06-07.....	51
Bilaga 2 till förhandlingsprotokoll 1990-06-07.....	54

Kompletterande övergångsbestämmelser till PA-KL i vissa frågor för lärare m m (bilaga 3 till § 2 i förhandlingsprotokoll 1990-12-18).....	55
1991-06-05–06-24 Övergångsbestämmelser om landstingskommunala löne- och anställningsvillkor för enligt SAVs skolavtal reglerade skolledare och lärare i folkhögskola, för vilka den statliga avtalsregleringen enligt riksdagskrivelse nr 358, 1991-06-11 upphör 1991-06-30.....	57
Bilaga 6 Övergångsbestämmelser till PA-KL.....	61
1986-04-16 Överenskommelse om anpassning av reglerna för beräkning av sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR till beräkningsgrunderna i PA-KL 85.....	64
Bilaga Beräkning av ålderspension till arbetstagare som skulle haft rätt till hel sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR.....	66
1987-04-22 Pensionsförmåner i vissa fall till arbetstagare med partiell förtidspension som lämnat sin anställning under tid då PAK 78/LPAK 78 varit gällande.....	67
1984-03-31 Övergångsbestämmelser angående pensionsåldrar för barnhemsföreståndare samt vissa arbetstagarkategorier som berörs av överenskommelsen om ändrad organisationstillhörighet mellan SKAF och SKTF.....	69
Övergångsbestämmelser för viss mentalsjukvårdspersonal.....	73
Övergångsbestämmelser för vissa provinsialläkare.....	75
Övergångsbestämmelser för arbetstagare anvisade kommunalt arkivarbete som fr o m 1980-07-01 överförs till anställning med lönebidrag.....	76
Övergångsbestämmelser i pensionshänseende för arbetstagare för vilka statliga pensionsbestämmelser gällt och som 1983-01-01 övergått från anställning hos statens ungdomsvårdsskolor, nykterhetsvårdsanstalter, erkända och enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare samt behandlingshem och inackorderingshem för alkohol- och narkotikamissbrukare till anställning hos landsting/kommun.....	77

Övergångsbestämmelser i pensionshänseende för lärare och skolledare som i samband med ändrat huvudmannaskap för vissa vårdutbildningar 1983-08-01 eller vid senare tidpunkt (övergångstidpunkten) övergår till kommunalt reglerade anställningar vid kommunal högskola hos kommun/landsting/kommunalförbund.....	81
Övergångsbestämmelser angående pensionsåldrar gällande fr o m 1985-01-01 för arbetstagare inom verksamheter som vissa kommuner eller landsting övertagit från staten vid olika tidpunkter under 1982 och 1983 samt för arbetstagare vid från FFV övertaget tvätterier som 1984-12-31 haft personlig statlig pensionsrätt.....	84
Övergångsbestämmelser för arbetstagare som i anställning hos tvätterier (tidigare FFV-tvätterier) 1984-12-31 hade personlig statlig pensionsrätt enligt förordningen 1978-08-06 (SFS 1978:642) och som fr o m 1985-01-01 kvarstår i fortsatt oförändrad anställning i sådan från staten övertagen verksamhet.....	87
Förteckning över vissa i detta tryck inte intagna övergångsbestämmelser beträffande från statlig pensionering överförd personal. Dessa övergångsbestämmelser är antingen aktuella i mycket begränsad omfattning och avser endast ett fåtal arbetstagare.....	90

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1984-11-15
Ärende	Överenskommelse om pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL, m m
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet, å ena sidan och Kommunal tjänstemannakartellen, Svenska Kommunalarbetsförbundet samt SACO/SR-K å den andra
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar att överenskommelse om det principiella innehållet i ett nytt pensionsavtal träffats mellan arbetsgivarsidan och KTK samt SKAF 1984-03-11 respektive SACO/SR-K 1984-03-13.

§ 2

Parterna är ense om att pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL 85 - med tillhörande bilagor, övergångsbestämmelser, tillämpningsföreskrifter och riktlinjer från och med 1985-01-01 skall ha den lydelse som framgår av bilaga A till detta förhandlingsprotokoll.

§ 3

Beträffande lokala kollektivavtal om pensioner är parterna ense om att rekommendera följande:

1 Mellan landsting och huvudorganisation träffas lokalt kollektivavtal om pensioner med den utformning som anges i bifogade avtalsformulär - bilaga B. Det lokala kollektivavtalet skall gälla under tiden 1985-01-01--1986-12-31. LPAK upphör att gälla 1984-12-31 för sådan arbetstagare för vilken PA-KL blir gällande.

2 Övergångsbestämmelserna till PA-KL 85 skall i lokalt kollektivavtal kunna tillföras de kompletteringar, som kan föräledas av lokala förhållanden.

Den centralt överenskomna utformningen av PA-KL 85 utgör inte hinder för en teknisk omredigering i övrigt för anpassning till särskilda lokala beteckningar på löneavtal, lokal utformning av avtalstryck eller liknande.

3 Förhandlingsöverenskommelse som träffats lokalt eller centralt före 1985-01-01 beträffande pensionsvillkoren för viss arbetstagare eller grupp av arbetstagare skall i tillämpliga delar fortsätta att gälla under i punkt 1 angivet kollektivavtals giltighetstid. Om så erfordras kan förhandlingar upptas för anpassning av sådan överenskommelse till PA-KL 85.

§ 4

Parterna är ense om att följande protokollsanteckningar skall gälla såsom bestämmelser även i lokalt kollektivavtal enligt § 3 ovan.

1 Som förutsättningar för detta avtal har bl a legat gällande bestämmelser i socialförsäkringarna, arbetsrättslagarna och annan pensionspåverkande lagstiftning. Om dessa förutsättningar ändras mer väsentligt under avtalets giltighetstid, skall - utan hinder av avtalets bestämmelser om giltighet och uppsägning - förhandlingar kunna upptas om sådana ändringar av avtalet, som direkt föräleds av de ändrade förutsättningarna. Exempel på sådana väsentliga förändringar är ändring av basbeloppets konstruktion, förändring av nuvarande socialförsäkringsförmån eller tillkomst av ny sådan förmån.

Vidare har som förutsättningar för detta avtal legat gällande överenskommelser mellan parterna om löneavtal och övriga avtalade trygghetsanordningar. Vad som sägs i föregående stycke om förhandlingar under detta avtals giltighetstid skall gälla även om för pensionsavtalets tillämpning och omfattning väsentliga förändringar överenskommes mellan parterna ifråga om löneavtalen eller avtalen om övriga trygghetsanordningar.

2 Är arbetstagare tillsvidareanställd samtidigt i flera anställningar hos samme arbetsgivare och dessa anställningar var för sig eller någon av dem har en sysselsättningsgrad som understiger 40 procent kan lokala förhandlingar upptas syftande till att anställningarna sammanläggs till en anställning (grupp 1). Tvist om sammanläggning i enskilt fall kan inte hänskjutas till central förhandling. Uppstår tvist om den principiella innebörden av denna rekommendation kan sådan tvist däremot föras som central förhandling.

3 Är arbetstagare tillsvidareanställd samtidigt i två anställningar hos samme arbetsgivare och dessa anställningar var för sig omfattas av PA-KL skall i fråga om beräkning och utbetalning av pensionsförmån enligt detta avtal så anses som om det är en anställning, om arbetstagaren samtidigt avgår från båda anställningarna.

Avgår arbetstagaren vid olika tidpunkter från anställningarna skall pensionsförmåner beräknas för vardera anställningen. Vid den tidpunkt då utbetalning av pensionsförmånerna sammanfaller skall - då det är fråga om samma slags pensionsförmån - årsmedelpoängen sammanläggas och ny pensionsförmån beräknas som om det är fråga om en förmån.

Vad ovan sagts gäller oaktat bestämmelserna i § 6 mom 1 tredje och fjärde styckena PA-KL.

4 Har arbetstagare beviljats ledighet utan lön för sådan utbildning vars innehåll utformats gemensamt av arbetsgivar- och arbetstagsidan bör arbetsgivaren välvilligt pröva att sådan ledighet tillgodoräknas som pensionsgrundande tid. Detsamma bör gälla även vid ledighet för vissa andra utbildningar med direkt eller naturlig anknytning till anställningen eller yrket. Ovan avsedda utbildningar är t ex ...

5 För arbetstagare som insjuknar under kvalifikationstiden för AGS-KL kan - om arbetstagaren är kontinuerligt arbetsoförmögen på grund av sjukdom intill pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns - frågan om rätten till pension, efter framställan härom, prövas av de centrala parterna.

6 För arbetstagare som har rätt till partiell förtidspension eller partiellt sjukbidrag enligt AFL eller partiell livränta enligt LAF eller LSP och vars ålderspension beräknad med tillämpning av bestämmelserna i § 8 mom 1 a) - på grund av inkomster i den resterande anställningen -

överstiger den pension som beräknats med tillämpning av § 8 mom 1 c) eller e), kan förhandling upptas mellan de centrala parterna om att pensionen omräknas. Motsvarande gäller även vid beräkning av familjepension. Sådan förhandling bör påkallas senast sex månader före pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

7 För arbetstagare som erhåller anställning enligt kollektivavtal vari ingår AB 84 (motsvarande) skall - för att undvika dubbelsamordning - så anses som om arbetsgivaren beslutat att samordning enligt § 29 mom 2 i AB 84 (motsvarande) inte skall ske mellan avlöningsförmåner och sådan pensionsförmån som minskas med förvärvsinkomst.

8 För arbetstagare med 60 eller 63 års pensionsålder kan lokal arbetstagarorganisation i enskilt fall begära förhandling i fråga om kvarstående i anställning längst intill den månad, varunder arbetstagaren fyller 65 år. (Avser primärkommuner.)

9 Under förutsättning av De enskilda anstalternas förbunds (DEAF) och Stiftelsen Stora Sköndals accepterade härav tillförs respektive arbetsgivare bilaga 2 till PA-KL och med den tidpunkt varom överenskommelse träffas. Som förutsättning härför gäller också att nämnda arbetsgivare förbinder sig att tillämpa bestämmelserna i PA-KL i sin helhet.

10 För arbetstagare som minskat sin arbetstid görs under nedan angivna förutsättningar regelmässigt en alternativ beräkning av pension som om PAK/LPAK alltjämt varit gällande. Utvisar beräkningen - vid den tidpunkt då pensionen skall utges - att värdet av en sådan pension är större än motsvarande värde beräknat enligt PA-KL skall den förstnämnda pensionen utges. Alternativ beräkning av pension enligt ovan sker om arbetstagaren

- a) 1984-12-31 ej har uppnått 60 års ålder,
- b) under åren 1982-1984 har minskat sysselsättningsgraden i den pensionsgrundande anställningen,
- c) vid minskningstillfället har uppnått 57 men ej 60 års ålder,
- d) vid minskningstillfället har en tjänstetidsfaktor enligt PAK/LPAK om 1,000,
- e) efter 1984-12-31 inte ökat sysselsättningsgraden.

Även om arbetstagaren inte helt uppfyller ovan angivna villkor äger arbetsgivaren - efter de centrala parternas hörande - besluta att utge den högre pensionen. Vägledande för de centrala parternas bedömning i nämnda fall är härvid följande:

- arbetstagaren har vid minskningstillfället inte uppnått 60 års ålder och hade då högst 10 år kvar till pensionsåldern eller pensioneringsperiodens nedre gräns,
- arbetstagaren har minskat sin arbetstid med i genomsnitt minst 5 tim/vecka före 1985-01-01 och
- arbetstagarens uppnådda tjänstetid enligt PAK/LPAK uppgick vid minskningstillfället till minst 20 år.

Vid beräkning av pension enligt ovan skall anpassning av PAK/LPAK ske till nya eller ändrade författningar och kollektivavtal efter 1984-12-31 där så erfordras. Vidare skall tekniska avvikelser i beräkningshänseende kunna ske om dessa materiellt medför endast marginella konsekvenser.

11 Arbetsgivaren äger - i nedan angivna fall - fastställa årsmedelpoängen på annat sätt än vad som sägs i § 8 PA-KL med tillhörande tillämpningsföreskrifter och övergångsbestämmelser.

Arbetstagaren är under ett eller flera av de fem kalenderår som närmast föregår året före beräkningsåret helt eller delvis ledig utan lön för

- offentligt uppdrag,
- biståndsverksamhet i utlandet eller
- forskning

och arbetsgivaren anser sådan ledighet vara av betydelse för denne eller av betydande allmänt intresse. Arbetsgivaren äger medge motsvarande tillämpning ifråga om annan ledighet om särskilda skäl föreligger.

§ 5

Till protokollet antecknas följande att gälla mellan de centrala parterna.

1 För arbetstagare som avgår efter 1984-12-31 och som skulle haft rätt till hel sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11 och 12 KPR/LKPR utges i stället ålderspension från avgångstidpunkten. Sådan pension beräknas efter förhandlingar mellan de centrala parterna, varvid skall beaktas den nya beräkningsteknik som följer av PA-KL och tidigare regler om kompletteringsbelopp till sjukpension.

Om arbetstagaren skulle haft rätt till partiell sjukpension skall dessutom tidigare regler om invaliditetsgrad och i förekommande fall även övergångsbestämmelserna för garantipension beaktas.

Beträffande tillgodoräkning av STP/STPK-år sker detta från och med pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

2 Parterna är ense om att i en med Kommunernas pensionsanstalt (KPA) gemensam arbetsgrupp utreda hur information till arbetstagarna i pensionsfrågor kan ges. Exempel härpå är informationsbroschyrer, pensionsbesked till nyanställda med bekräftelse att pensionsrätt erhållits samt årliga pensionsbesked till arbetstagarna från fem år före pensionsåldern eller pensioneringsperiodens nedre gräns.

3 Parterna är vidare ense om att under år 1985 i en med KPA gemensam arbetsgrupp utreda problematiken med sådan samordning som avses i § 16 mom 6 i PAK/LPAK.

Arbetsgruppens målsättning är att åstadkomma jämningsregler, som - för att kunna införas i PA-KL - skall vara enkla, schabloniserade och anpassade till de tekniska förutsättningar som finns.

En överenskommelse mellan parterna om införande av jämningsregler i PA-KL medför att dessa regler gäller retroaktivt fr o m 1985-01-01.

4 Parterna är vidare ense om att i § 5 i förhandlingsprotokollet till LPAK 78 (överenskommelse 1977-12-29) angivna gemensamma arbetsgrupper är avslutade i och med denna överenskommelse.

§ 6

Parterna är ense om att de lokala kollektivavtalen enligt § 3 ovan skall tillföras de ändringar och tillägg under sin giltighetstid, varom de centrala parterna överenskommer.

Centrala och lokala förhandlingar beträffande PA-KL 85 eller andra pensionsfrågor under överenskommelsens (avtalets) giltighetstid skall föras under fredsplikt.

§ 7

I anslutning till ovanstående är parterna ense om följande:

Kollektivavtal om pensionsbestämmelser motsvarande PA-KL 85 med kommunägt företag, stiftelse eller liknande arbetsgivare skall även innehålla i **bilaga C** till detta förhandlingsprotokoll angivna bestämmelser om pensionsutfästelsernas tryggnade. Bestämmelserna anges i avtalsformuläret under punkt 3.

§ 8

Denna överenskommelse gäller mellan de centrala parterna från och med 1985-01-01 och till och med 1986-12-31 med en ömsesidig uppsägningstid av tre månader. Har överenskommelsen inte uppsagts inom föreskriven tid, förlängs den för en tid av ett år i sänder med enahanda uppsägningstid. Uppsägning skall för att vara giltig ske skriftligen och vara åtföljd av förslag till ny överenskommelse.

§ 9

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Hans Gyllander

Justeras

Landstingsförbundet

Birgit Andersson

Kommunaltjänstemannakartellen

Hans Gustrin

Svenska Kommunalarbetsförbundet

Leif Westbratt

SACO/SR-K

Harald Mårtensson

PROTOKOLL

Förhandlingsdag

1986-03-11

Ärende

Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL

Förhandlingsparter

Landstingsförbundet, å ena sidan och Kommunaltjänstemannakartellen, Svenska Kommunalarbetsförbundet samt SACO/SR-K å den andra

Förhandlingsplats

Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar att överenskommelse träffats 1984-11-15 om Pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting - PA-KL - samt att Bilaga A till överenskommelsen inte var fullständig utan senare skulle tillföras kompletterande bestämmelser i vissa delar.

§ 2

Mot bakgrund av ovanstående och under hand förda diskussioner om vissa ändringar och tillägg är parterna ense om följande:

1 PA-KL skall med giltighet från 1985-01-01 - om inte annan tidpunkt anges - ha den lydelse som framgår av bilagan till detta protokoll.

Anmärkning

Ändringarna och tilläggen har häri markerats med streck i marginalen. (Se FC 86:11).

2 Ändringarna och tilläggen tillförs enligt § 6 i förhandlingsprotokollet om PA-KL 1984-11-15 de lokala kollektivavtalen med giltighet från 1985-01-01 - om inte annan tidpunkt anges.

3 Den oavslutade sista meningen i § 4 punkt 4 i förhandlingsprotokollet 1984-11-15 skall inte gälla.

§ 3

Parterna är ense om att reglerna i § 14 mom 1 sista stycket PA-KL skall tillämpas endast under förutsättning att i det pensionssystem från vilket familjepension utges gäller likartade regler för jämkning av egenpension.

Parterna är vidare ense om att i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 § 5 punkt 3 angiven arbetsgrupp härmed är avslutad.

§ 4

De lokala kollektivavtalen tillförs § 2 punkt 3 och § 3 första stycket i detta förhandlingsprotokoll med giltighet från 1985-01-01.

§ 5

Har lokalt kollektivavtal inte träffats om PA-KL, skall sådant kollektivavtal träffas med den utformning som anges i bifogat avtalsformulär.

För kommunägt företag, stiftelse eller liknade arbetsgivare skall kollektivavtalet även innehålla bifogade bestämmelser om pensionsutfästelsernas tryggnad. Bestämmelserna anges i avtalsformuläret under punkt 4.

§ 6

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Hans Gyllander

Justeras

Landstingsförbundet
Birgit Andersson

Svenska Kommunalarbetsförbundet
Leif Westbratt

Kommunaltjänstemannakartellen
Hans Gustrin

SACO/SR-K
Harald Mårtensson

Överenskommelse om ändringar i pensionsbestämmelserna med anledning av Lag om tilläggsbelopp till basbeloppet vid beräkning av pensionsförmåner m m (SFS 1987:205)

Plats Stockholm

Parter **Arbetsgiversidan**
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet
Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund

Arbetstagarsidan
Kommunaltjänstemannakartellen (KTK)
Svenska Kommunalarbetsförbundet (SKAF)
SACO/SR-K

§ 1

Parterna konstaterar att i rubriken angiven lag träder i kraft den 1 juli 1987 och att denna lag tillämpas enbart vid utbetalning av vissa pensionsförmåner såsom folkpension och ATP fr o m juli 1987 samt att lagen upphör att gälla vid utgången av år 1987 (SFS 1987:369).

Parterna konstaterar vidare att vid beräkning under 1987 av pensionsgrundande inkomst och pensionspoäng för ATP, delpensionsunderlag o dyl används basbeloppet 24 100 kronor.

§ 2

Parterna överenskommer att de i bilaga angivna bestämmelserna skall gälla vid utbetalning av pensionsförmån enligt centralt överenskomna och rekommenderade pensionsbestämmelser för arbetstagare hos kommun för tiden juli - december 1987 samt att berörda pensionsförmåner den 1 januari 1988 skall ändras med utgångspunkt i beloppet 24 500 kronor.

§ 3

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Anders Mellberg

Hans Gyllander

Justeras

Landstingsförbundet

Anders Hagman

Svenska Kommunförbundet

Lars Alvarsson

Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund

Sven Arnström

Kommunaltjänstemannakartellen (KTK)

Hans Gustrin

Svenska Kommunalarbetsareförbundet (SKAF)

Leif Westbratt

SACO/SR-K

Harald Mårtensson

Bestämmelser vid utbetalning av pensionsförmån juli - december 1987

1 Pensionsförmåner enligt PA-KL

Egenpensions, kompletterande delpensions och familjepensions årsbelopp erhålles genom att bruttopensionspoängen respektive delpensionspoängen multipliceras med basbeloppet ökat med 400 kronor (§ 9 mom 2, § 10 mom 3, § 11 mom 4, § 12 mom 3 och § 13 mom 2).

Samordningsbar förmån (§ 14) och garantibelopp (tillämpningsföreskrifterna till § 6 mom 3 tredje stycket) skall beräknas som om basbeloppet ökats med 400 kronor.

Vid utbetalning av livränta (§ 15) skall dess årsbelopp bestämmas som om basbeloppet ökats med 400 kronor.

2 Pensionsförmåner enligt andra bestämmelser

Pensionsförmån, som värdesäkras enligt PAK/LPAK § 17 eller på motsvarande sätt, skall bestämmas som om basbeloppet ökats med 400 kronor. Bestämmelsen tillämpas - i förekommande fall - på normalbelopp, tilläggsbelopp, samordningsavdrag o dyl.

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1988-04-28
Ärende	Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1986-87 års avtalsrörelse m m - PÖK 87
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet å ena sidan och Kommunaltjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer, Svenska Kommunalarbetsförbundet samt SACO/SR-K och till SACO/SR-K anslutna organisationer å den andra
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Konstateras att parterna i § 4 punkt 1 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 var ense om att den mellan parterna träffade överenskommelsen bl a skulle kunna ändras i den utsträckning som motiveras av väsentliga förändringar i sociallagstiftning eller mellan parterna överenskomna löneavtal.

§ 2

Parterna är ense om följande:

- 1 PA-KL skall med giltighet fr o m 1986-10-01 - om inte annan tidpunkt anges - ha den lydelse som framgår av bilaga till detta protokoll.
- 2 Ändringarna och tilläggen tillförs enligt § 6 i förhandlingsprotokollet om PA-KL 1984-11-15 de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1986-10-01, om inte annan tidpunkt anges.

§ 3

Parterna är vidare ense om följande:

- 1 Om ändringarna i bilaga 1 till PA-KL innebär ändrad pensionsålder eller pensioneringsperiod för arbetstagaren, gäller sådan ändring fr o m 1988-02-01.
 - 2 Med anställning hos annan arbetsgivare, som avses i §§ 6 och 10 i PA-KL, jämställs anställning hos arbetsgivaren i vilken gäller andra tjänstepensionsbestämmelser.
 - 3 Vid beräkning av pensionsgrundande lön enligt tillämpningsföreskrifterna till § 7 mom 1 tredje stycket i PA-KL skall alltjämt tillämpas de regler som gällde före 1987-12-01 i respektive specialbestämmelse.
 - 4 Om färre än tre årspoäng kunnat beräknas, skall årsmedelpoängen beräknas med tillämpning av reglerna nedan i den ordning som följer.
 - a) Har årspoäng beräknats för två av de sex kalenderår som närmast föregår beräkningsåret, utgörs årsmedelpoängen av den högsta av dessa årspoäng. Det förutsätts här att pensionsgrundande lön beräknats under minst ett helt kalenderår.
 - b) Har årspoäng beräknats för ett av de sex kalenderår som närmast föregår beräkningsåret och pensionsgrundande lön beräknats för hela kalenderåret, utgörs årsmedelpoängen av denna årspoäng.
 - c) Har pensionsgrundande lön beräknats för del av kalenderåret närmast före beräkningsåret, utgörs årsmedelpoängen av sådan pensionsgrundande lön som utgivits under första 12-månaders-perioden, inklusive del av beräkningsåret, dividerad med basbeloppet för respektive år och lönedel.
- I övriga fall bestämmes årsmedelpoängen efter förhandlingar mellan de centrala parterna. Central förhandling skall även ske om part så begär.
- 5 Vid tillämpningen av bestämmelserna om kompletterande delpension skall RFVs verkställighetsföreskrifter till DPL liksom annan praxis hos försäkringskassorna vara vägledande.

Arbetsgivarens rätt att i vissa fall bestämma årsmedelpoängen enligt förhandlingsprotokollet om PA-KL 1984-11-15 § 4 punkt 11 skall även tillämpas för kompletterande delpension.

De nya bestämmelserna gäller fr o m 1987-07-01. Om kompletterande delpension har börjat utbetalas under tiden 1987-07-01--1988-04-30 med stöd av tidigare bestämmelser, får ny beräkning enligt nuvarande bestämmelser inte leda till att rätten till kompletterande delpension upphör eller att förmånsbeloppet minskar. Motsvarande garanti gäller om överenskommelse redan träffats om senare arbetstidsminskning.

6 För arbetstagare som haft rätt till kompletterande delpension före 1987-07-01 gäller alljämt tidigare bestämmelser med följande undantag.

Kompletterande delpension enligt PA-KL eller PAK/LPAK, som börjat utbetalas under tiden 1982-10-01--1987-06-30, skall fr o m 1987-07-01 höjas genom multiplikation med kvoten 65/50. Om förmånen har upphört före 1988-05-01 sker omräkning efter skriftlig framställning till arbetsgivaren senast 1988-12-31. Skriftlig framställning erfordras dock inte om ålderspension utbetalas under maj 1988 av Kommunernas pensionsanstalt (KPA).

7 Den ändrade räntan i bilaga 3 till PA-KL skall tillämpas vid kapitalvärdesberäkning, då pensionsförmån enligt PA-KL skall utges 1988-08-01 eller senare. Motsvarande ändring gäller även beträffande äldre pensionsbestämmelser.

§ 4

Till protokollet antecknas följande mellan de centrala parterna.

1 Parterna är ense om att eftersträva en lösning på vissa problem i PA-KL vid beräkning av pensionsgrundande lön och årsmedelpoäng. De problem som här avses har uppmärksamats under den tid varunder PA-KL varit giltigt.

Arbetsgiversidan har framfört att frånvaro på grund av arbetsmarknads-konflikt kan påverka pensionsförmåner enligt PA-KL negativt i större utsträckning än pensionsförmåner enligt PAK/LPAK.

Arbetsgiversidan vill göra en allmän översyn av pensionsgrundande lön i samband med beviljad ledighet samt medeltalsperiodens längd för bestämning av årsmedelpoäng bl a med anledning av ändringar i konstruktionen av basbeloppet.

2 Parterna konstaterar att de ändrade bestämmelserna om kompletterande delpension innebär en ökning av förmånsnivån.

Parterna är ense om att kostnadsavräkning skall ske på sätt som parterna senare kommer överens om.

§ 5

Till protokollet antecknas att arbetstagersidan aktualiserat frågan om kompensation till de s k nollpensionärerna.

§ 6

De lokala kollektivavtalen tillförs § 3 i detta förhandlingsprotokoll med giltighet fr o m 1986-10-01.

§ 7

Parterna konstaterar att centrala överenskommelser har träffats under 1987 i nedan angivna frågor. Överenskommelserna har i vederbörlig ordning genom lokala beslut tillförts de lokala kollektivavtalen.

1 Överenskommelse träffades den 22 april 1987 om "Pensionsförmåner i vissa fall till arbetstagare med partiell förtidspension som lämnat sin anställning under tid då PAK 78/LPAK 78 varit gällande".

2 Överenskommelse träffades den 11 juni 1987 om "Ändringar i pensionsbestämmelserna med anledning av lag om tilläggsbelopp till basbeloppet vid beräkning av pensionsförmåner m m (SFS 1987:205)".

§ 8

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Hans Gyllander

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Birgit Andersson

För **Svenska Kommunalarbetsförbundet**
Leif Westbratt

För **Kommunaltjänstemannakartellen (KTK)** och till KTK anslutna organisationer
Hans Gustrin

För **SACO/SR-K** och till SACO/SR-K anslutna organisationer
Harald Mårtensson

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1988-11-25
Ärende	Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1988-89 års avtalsrörelse m m - PÖK 88
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet å ena sidan och Svenska Kommunalarbetsförbundet (SKAF), Kommunaltjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer samt SACO/SR-K och till SACO/SR-K anslutna organisationer
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Konstateras att parterna i § 4 punkt 1 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 var ense om att den mellan parterna träffade överenskommelsen bl a skulle kunna ändras i den utsträckning som motiveras av väsentliga förändringar i sociallagstiftning eller mellan parterna överenskomna löneavtal.

§ 2

Parterna är ense om följande:

- 1 PA-KL skall med giltighet fr o m 1989-01-01 - om inte annan tidpunkt anges - ha den lydelse som framgår av bilaga till detta protokoll.
- 2 Ändringarna och tilläggen tillförs enligt § 6 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1989-01-01, om inte annan tidpunkt anges.

§ 3

Parterna är vidare ense om följande:

1 Bestämmelserna om sjukpension i § 12 a i PA-KL tillämpas fr o m 1988-10-01 för arbetstagare som har rätt till partiell förtidspension (sjukbidrag) och som inte erhållit annan ersättning i motsvarande kompensationsnivå för arbetstidsbortfallet. Om arbetstagaren erhållit ny anställning hos arbetsgivaren på grund av omreglering, bestäms arbetstidsbortfallet med hänsyn till anställningsförhållandet före omregleringen.

2 Läkare grupp 2 som samtidigt innehar grupp 1-anställning hos egen eller annan kommunal arbetsgivare, bör inte - mot bakgrund av bestämmelsen i BOK nr 378/BOL nr 4 angående pensionsrätt - uppbära högre pensionsförmån än vad en heltidsanställd arbetstagare grupp 1 erhåller. Storleken av pensionsförmån skall - efter de centrala parternas hörande - prövas i anslutning till inträffat pensionsfall.

§ 4

Till protokollet antecknas följande mellan de centrala parterna.

1 De ändrade bestämmelserna i § 7 mom 1 andra stycket i PA-KL angående beräkning av pensionsgrundande lön vid vissa ledigheter har föranletts av de ändringar som genomförts fr o m 1988-10-01 i §§ 15, 24 och 25 i AB med tillhörande specialbestämmelser. Ändringarna innebär att pensionsgrundande lön i princip beräknas på oförändrat sätt. Bestämmelserna kan tillämpas vid beräkning av pensionsgrundande lön även före 1989-01-01.

2 De nya bestämmelserna i § 12 a i PA-KL om sjukpension innebär i princip oförändrad kompensationsnivå för arbetstagare som har rätt till hel förtidspension (sjukbidrag). Bestämmelserna ger nu motsvarande kompensationsnivå för lönebortfallet för arbetstagare som har rätt till partiell förtidspension (sjukbidrag).

Om de nya bestämmelserna ger arbetstagare utökad förmånsrätt utöver vad som sägs i föregående stycke - t ex rätt att samtidigt uppbära sjukpension och ålders- eller visstidspension - skall pensionsförmån bestämmas efter de centrala parternas hörande.

§ 5

De lokala kollektivavtalen tillförs § 3 i detta förhandlingsprotokoll med giltighet fr o m 1989-01-01.

§ 6

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

Christina Kjell

Justeras

För Landstingsförbundet

Birgit Andersson

För Svenska Kommunalarbetsförbundet

Leif Westbratt

För Kommunaltjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer

Hans Gustrin

För SACO/SR-K och till SACO/SR-K anslutna organisationer

Harald Mårtensson

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1990-01-04
Ärende	Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL och äldre bestämmelser - PÖK 89
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet å ena sidan och Svenska Kommunalarbetsareförbundet (SKAF), Kommunaltjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer samt SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar att PA-KL har sagts upp enligt handling daterad 1989-09-29 och att PA-KL samtidigt är prolongerat.

Uppsägningen och prolongationen gäller även de lokala kollektivavtalen som träffats enligt PA-KL.

§ 2

Parterna är ense om följande:

1 PA-KL skall med giltighet fr o m 1990-01-01 - om inte annan tidpunkt anges - ha den lydelse som framgår av bilaga 1 till detta protokoll.

2 Ändringarna och tilläggen tillförs enligt § 6 i förhandlingsprotokollet om PA-KL 1984-11-15 de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1990-01-01, om inte annan tidpunkt anges.

§ 3

Parterna är vidare ense om följande:

1 De ändrade bestämmelserna i § 5 mom 2 i PA-KL angående tidstillgodoräkning vid ledighet kan, enligt beslut av arbetsgivaren, tillämpas vid beräkning av pensionsgrundande tid även före 1990-07-01.

2 Även om efterlevandepension enligt §§ 13 och 13 b i PA-KL beräknas utan hänsyn till tidsfaktorn, skall bestämmelserna om tidssamordning enligt § 6 i PA-KL alljämt tillämpas.

3 Vid beräkning och utbetalning av familjepensionsförmån enligt övergångsbestämmelserna till §§ 13 och 15 i PA-KL skall - utöver vad som sägs i bilaga 1 till detta protokoll - bestämmelserna i PA-KL före 1990-01-01 fortsätta att gälla för den förmånsberättigade i de avseenden som berör familjepensionsförmånen.

§ 4

Till protokollet antecknas följande mellan de centrala parterna.

1 Parterna är ense om att omedelbart fortsätta förhandla angående ålderspension för att därigenom bl a konstruera en kompletteringspension, som i princip ger motsvarande nivåer, som gäller enligt ITP-planen (ålderspension och ITPK). En större del av kompletteringspensionen skall därvid kunna disponeras flexibelt av arbetstagaren.

Parterna är vidare överens om att till kompletteringspensionen knyta ett efterlevandeskydd efter egenpensionstagare. Överenskommelse i denna del skall gälla retroaktivt fr o m 1990-01-01.

Målsättningen är att överenskommelse enligt denna punkt skall föreligga 1990-07-01.

2 Parterna konstaterar att behovet av information om pensionsbestämmelserna är stort och då särskilt i samband med större förändringar.

Parterna är ense om att verka för att information om den enskildes rätt till olika pensionsförmåner bör förbättras.

Parterna är vidare ense om att i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 § 5 punkt 2 angiven arbetsgrupp härmed är avslutad i och med att arbetsgruppen avlämnat slutrapport daterad 1988-04-25.

3 Parterna är ense om att § 8 mom 2 och 3 i PA-KL angående beräkning av årsmedelpoäng för pensionsfall med beräkningsår 1991 eller senare, skall ändras på följande sätt:

- För de sju kalenderår som närmast föregår året före beräkningsåret, beräknas medelvärdet av de fem högsta årspoängen, kallat årsmedelpoäng.
- Om årspoäng inte kan beräknas för samtliga ovan nämnda sju år, skall istället s k antagandepoäng användas, konstruerade på det sätt som parterna under 1990 enas om.

§ 5

Till protokollet antecknas vidare följande mellan de centrala parterna.

Parterna är ense om att förändringar enligt denna överenskommelse och lagändringen om höjning av pensionstillskottet med två procentenheter fr o m 1990-01-01 sammantaget innebär en framtida kostnadsbesparing för arbetsgivarna och att denna besparing företrädesvis skall användas för att kunna genomföra förändringar i enlighet med § 4 ovan.

§ 6

Parterna är vidare ense om att i äldre centralt överenskomna och rekommenderade pensionsbestämmelser för arbetstagare hos landsting (LPAK, LKPR, LPR, 1947 års pensionsreglemente för landstingens befattningshavare och motsvarande) skall göras de tillägg och ändringar som framgår av bilaga 2 till detta protokoll. Tilläggen och ändringarna skall gälla fr o m 1990-01-01.

§ 7

De lokala kollektivavtalen tillförs § 3 i detta förhandlingsprotokoll med giltighet fr o m 1990-01-01.

§ 8

Förhandlingarna förklarades avslutade.

Vid protokollet
Christina Kjell

Justeras

För Landstingsförbundet
Rune Nyman

För Svenska Kommunalarbetareförbundet
Leif Westbratt

För Kommunaltjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer
Hans Gustrin

För SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer
Harald Mårtensson

Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL § 8

Plats Stockholm

Parter **Arbetsgivarsidan**
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet
Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund

Arbetstagarsidan
Svenska Kommunalarbetsareförbundet
Kommuntjänstemannakartellen (KTK) och till KTK
anslutna organisationer
SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer

§ 1

Parterna konstaterar

att i förhandlingsprotokollet 1990-01-04 (PÖK 89) § 4 punkt 3 antecknades mellan de centrala parterna, att § 8 mom 2 och 3 i PA-KL skall ändras,

att parterna ännu inte enats om konstruktionen av s k antagandepoäng och att bestämmelser därför saknas i PA-KL för hur årsmedelpoäng i vissa aktuella pensionsfall skall beräknas samt

att särskilda överenskommelser - t ex övergångsbestämmelser för lärare m fl - träffats, som innehåller bestämmelser om beräkning av pensionsförmåner.

§ 2

Parterna enas om att följande skall gälla såväl mellan de centrala parterna som i det lokala kollektivavtalet om pensioner - PA-KL.

1 I avvaktan på slutlig överenskommelse skall PA-KL § 8 mom 2 och 3 med tillhörande tillämpningsföreskrifter och protokollsanteckning 1988-04-28 § 3 punkt 4 för pensionsfall med beräkningsår 1991 eller senare tills vidare ha den lydelse som framgår av bilaga till detta protokoll.

2 Arbetstagare som omfattas av ovan nämnda särskilda överenskommelser, t ex lärare, berörs inte av denna överenskommelse.

3 Arbetsgivarens rätt att i vissa fall bestämma årsmedelpoäng enligt förhandlingsprotokoll 1984-11-15 § 4 punkt 11 och 1988-04-28 § 3 punkt 5 gäller alljämt.

§ 3

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Christina Kjell

Anders Mellberg

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Göran Gräslund

För **Svenska Kommunförbundet**
Claes Stråth

För **Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund**
Karin de Fine Licht

För **Svenska Kommunalarbetsareförbundet**
P-O Ryding

För **Kommuntjänstemannakartellen (KTK) och till KTK anslutna organisationer**
Hans Gustrin

För **SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer**
Harald Mårtensson

Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL §§ 13, 13a, 13b och 14

Plats Stockholm

Parter **Arbetsgivarsidan**
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet
Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund

Arbetstagersidan
Svenska Kommunalarbetareförbundet
TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet,
Lärare samt Hälso- och sjukvård jämte i förbundsområdena
ingående organisationer
SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer

§ 1

Parterna konstaterar

att överenskommelsen 1990-01-04 (PÖK 89) om ändrat efterlevande-skydd inte omfattar efterlevandepension efter arbetstagare som vid döds-fallet avgått från anställningen,

att förutsättningen för samordning mellan pension och månadsersättning från AGS-KL ändrats på grund av att månadsersättningen beskattas för sjukfall som inträffar 1991-01-01 eller senare.

§ 2

Parterna enas om att följande skall gälla såväl mellan de centrala parterna som i det lokala kollektivavtalet om pensioner - PA-KL.

1 PA-KL §§ 13, 13a och 13b skall med giltighet fr o m 1990-01-01 till-föras vad som framgår av bilaga till detta protokoll.

2 PA-KL § 14 mom 2 f) skall med giltighet fr o m 1991-01-01 ha den lydelse som framgår av bilaga till detta protokoll.

§ 3

Parterna är vidare ense om att denna överenskommelse träffats i avvaktan på en slutlig lösning i enlighet med vad som sägs i förhandlingspro-tokoll om PÖK 89 och ÖLA 91.

§ 4

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Agneta Åhlin

Anders Mellberg

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Ulf Perbeck

För **Svenska Kommunförbundet**
Claes Stråth

För **Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund**
Sven Arnström

För **Svenska Kommunalarbetareförbundet**
P-O Ryding

För **TCO-OFs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer**

SKTF

Hans Gustrin

SALF

Hans Gustrin

För **TCO-OFs förbundsområde Lärare jämte i förbundsområdet ingående organisationer**

Läraryrket

Hans Gustrin

För **TCO-OFs förbundsområde Hälso- och sjukvård jämte i förbundsområdet ingående organisationer**

SHSTF

Hans Gustrin

För **SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer**

Harald Mårtensson

Överenskommelse om vissa ändringar och tillägg i PA-KL och äldre bestämmelser - PÖK 92

Plats Stockholm

Parter Arbetsgiversidan
Landstingsförbundet

Arbetstagersidan

Svenska Kommunalarbetsförbundet

TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet,
Lärare samt Hälso- och sjukvård jämte i förbundsområdena
ingående organisationer

SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer

§ 1

Parterna konstaterar beträffande de allmänna socialförsäkringsförmånerna

att riksdagen beslutat om minskning av vissa socialförsäkringsförmåner med giltighet fr o m 1 januari 1993,

att riksdagen beslutat - för att kompensera de sämst ställda pensionärerna för minskningen - om höjda pensionstillskott med giltighet fr o m 1 januari 1993,

att riksdagen beslutat om riktlinjer för ändrad utbetalningstidpunkt med giltighet fr o m 1 juli 1993 samt höjd pensionsålder till 66 år som genomförs med ett kvartal per år med början 1 januari 1994,

att lagförslag om ändrad utbetalningstidpunkt och höjd pensionsålder kommer senare.

I anslutning till riksdagsbeslutet (prop 1992/93:50, FiU 1, rskr 134) har det förutsatts att parterna på det kommunala avtalsområdet gör nödvändiga justeringar så att minskningen av den allmänna pensionen även slår igenom för dem som uppbär kommunal tjänstepension.

§ 2

Parterna konstaterar att lagen om försäkringsavtal ändrats beträffande våldsvärkares rätt till förmån och att parterna anpassat TGL-KL härtill.

§ 3

Parterna konstaterar att PA-KL, inklusive de lokala kollektivavtalen, sagts upp per 31 december 1992 enligt handling daterad 1992-09-30.

§ 4

Parterna är ense om att PA-KL i lydelse 1992-12-31 prolongeras tills vidare med sju dagars ömsesidig uppsägningstid. Uppsägning kan dock ske tidigast 31 mars 1993.

§ 5

Parterna är ense om att PA-KL samt äldre centralt överenskomna och rekommenderade pensionsbestämmelser för arbetstagare hos landsting (LPAK, LKPR, LPR och 1947 års pensionsreglemente för landstingens befattningshavare och motsvarande reglementen) skall ändras enligt bilaga med giltighet fr o m 1993-01-01.

§ 6

Parterna är ense om att vad som sägs i §§ 4 och 5 även skall gälla beträffande de lokala kollektivavtalen om PA-KL respektive LPAK.

§ 7

Arbetstagsidan har framfört tvivel beträffande parternas behörighet att vidta de ändringar enligt bilagan punkt 1 som berör sådana pensioner enligt PA-KL och LPAK som börjat utges före 1993-01-01.

Med anledning härav är parterna ense om att nämnda ändringar enligt föregående stycke skall underställas en av parterna gemensamt utsedd sakkunnig för arbetsrättslig och civilrättslig prövning. Inriktningen med en sådan prövning är att resultatet bör föreläggas parterna senast 1993-03-31.

Parterna skall därefter ta slutgiltig ställning till samtliga ändringar enligt bilagan.

§ 8

Parterna är ense om att fortsätta förhandla med hänsyn till ändringarna av utbetalningstidpunkten och höjd pensionsålder för allmän pension.

Parterna antecknar med anledning härav följande:

1 De bestämmelser i PA-KL som i första hand berörs är pensionsålder och pensioneringstidpunkt (§ 3), avgångsskyldighet (§ 4), ålderspensionens nivåer inklusive förtida och uppskjutet uttag (§ 9), samordning med allmän pension (§ 14) och livränteåldern (§ 15).

2 Det finns skäl för vissa särregler för pensioner som börjat utbetalas före den allmänna pensionsåldern.

3 Parterna skall analysera möjligheterna till en utvidgad rörlighet beträffande pensioneringstidpunkt.

4 Parterna skall gemensamt ta fram statistik och kostnadsberäkningar.

5 Ändringar bör i huvudsak motsvara ändringar inom andra tjänstepensionsområden.

§ 9

Arbetstagsidan har framfört yrkanden om vissa ändringar av PA-KL § 4 mom 1 tredje stycket angående avgångsskyldigheten under pensionsperioden. Yrkandena gäller dels sex månaders uppsägningstid, dels lägstvården för pensionsbelopp.

Parterna är ense om att frågan får tas upp till behandling i samband med de fortsatta förhandlingarna enligt § 8. I avvaktan på detta uttalar parterna följande som sin gemensamma uppfattning:

Här nämnd bestämmelse bör tillämpas med social hänsyn till berörda arbetstagare. Arbetsgivare bör på ett så tidigt stadium som möjligt, t ex i samband med MBL-förhandlingar, informera de lokala arbetstagarparterna samt berörda arbetstagare om att arbetsgivaren kommer att tillämpa bestämmelsen.

§ 10

Parterna är slutligen ense om att denna överenskommelse träffats under förutsättning av att parternas ställningstagande enligt vad som sägs i § 7 inte medför ökade pensionskostnader för arbetsgiversidan.

§ 11

Landstingsförbundet antecknar till protokollet att förbundet, om en prövning av de arbetsrättsliga och civilrättsliga möjligheterna att minska förmånsbeloppen för nu aktuella pensionsfall enligt PA-KL och LPAK enligt § 7 skulle omöjliggöra en förhandlingslösning, överväger att vända sig till regeringen för att få en lagstiftning som ger arbetsgivaren möjlighet att minska förmånsbeloppen för sådana pensioner enligt PA-KL och LPAK som börjat utges före 1993-01-01.

§ 12

Förevarande förhandlingsöverenskommelse är preliminär i avvaktan på parternas definitiva godkännande.

§ 13

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Agneta Åhlin

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Ulf Perbeck

För **Svenska Kommunalarbetsareförbundet**
P-O Ryding

För **TCO-OFs** förbundsområde Allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer

SKTF **SALF**
Hans Gustrin *Hans Gustrin*

För **TCO-OFs** förbundsområde Lärare jämte i förbundsområdet ingående organisationer

Läraryförbundet
Hans Gustrin

För **TCO-OFs** förbundsområde Hälso- och sjukvård jämte i förbundsområdet ingående organisationer

SHSTF
Hans Gustrin

För **SACO-K** och till **SACO-K** anslutna organisationer
Harald Mårtensson

Överenskommelse i vissa pensionsfrågor med anledning av 1993 års avtalsrörelse m m - PÖK 93

Parter **Arbetsgivarsidan**
Landstingsförbundet

Arbetstagsidan
Svenska Kommunalarbetsareförbundet
TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Lärare samt Hälso- och sjukvård jämte i förbundsområdena ingående organisationer
SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer

Plats Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar

att enligt § 4 punkt 1 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 skall PA-KL kunna ändras med anledning av ändringar i löneavtal o dyl,

att Landstingsförbundet, Kommunal, TCO-OFs förbundsområden allmän kommunal verksamhet och hälso- och sjukvård samt tjugo SACO-organisationer i överenskommelserna om HÖK 93 och ÖLA 93 enats om följande (citat ur centrala protokollsanteckningar):

”Parterna är ense om att uppta förhandlingar i syfte att anpassa PA-KL till de ändringar som gjorts i AB 94 med tillhörande specialbestämmelser CAL 90/BOL 90.

Parterna är därvid ense om att avvecklingen av specialbestämmelserna inte skall innebära någon ändring i pensionshänseende.”

§ 2

Parterna är ense om följande:

- 1 PA-KL skall med giltighet fr o m 1994-01-01 ändras på sätt som följer av bilaga till detta protokoll.
- 2 Ändringarna tillförs - enligt § 6 i förhandlingsprotokollet om PA-KL 1984-11-15 - de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1994-01-01.
- 3 Beträffande Stockholms läns landsting skall lokal utformning av bilaga 1 till PA-KL ersätta den enligt punkt 1 ovan centralt överenskomna utformningen av motsvarande bilaga.
- 4 Överenskommelse som träffats lokalt eller centralt om avvikelser från PA-KL i de delar som berörs av ändringarna enligt punkt 1 skall fortsätta att gälla. Om så erfordras skall förhandlingar upptas om anpassning av sådan överenskommelse till nämnda ändringar i PA-KL.

§ 3

Parterna är vidare ense om att vad som sägs i protokollsanteckningarna enligt § 1 skall innebära följande tillämpning.

- 1 Den pensionsålder/pensioneringsperiod som gäller för en arbetstagare 1993-12-31 skall - i oförändrad anställning - gälla därefter.

För en arbetstagare som nyanställs eller får annan anställning hos arbetsgivaren 1994-01-01 eller senare skall pensionsålder/pensioneringsperiod bestämmas utifrån det befattningsklassificeringssystem som framgår av pensionsåldersbilaga (bilaga 1 till PA-KL). Det förutsätts härvid att detta inte innebär någon ändring i förhållande till de villkor som skulle ha gällt om arbetstagaren anställdes 1993-12-31 och därefter kvarstått i oförändrad anställning.

Vid oenighet, om vilken pensionsålder/pensioneringsperiod som skall gälla för en arbetstagare, tillämpas § 23 i PA-KL.

- 2 Parterna är vidare ense om att bestämmelser motsvarande protokollsanteckningen 1984-11-15 § 4 punkt 7 (samordning mellan avlöningsförmåner och vissa pensionsförmåner) har fr o m 1994-01-01 införts i AB 94.

Protokollsanteckningen upphör därmed att gälla.

Anmärkning

För TCO-OFs förbundsområde lärare jämte i förbundsområdet ingående organisationer, Lärarnas Riksförbund och Sveriges Läkarförbund gäller alltjämt protokollsanteckningen 1984-11-15 § 4 punkt 7.

§ 4

De lokala kollektivavtalen tillförs § 3 i detta protokoll med giltighet fr o m 1994-01-01.

§ 5

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Agneta Åhlin

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Ulf Perbeck

För **Svenska Kommunalarbetsförbundet**
P-O Ryding

För **TCO-OFs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet**
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

SKTF **SALF**
Hans Gustrin *Hans Gustrin*

För **TCO-OFs förbundsområde Lärare jänte i förbundsområdet**
ingående organisationer

Läraryrket
Hans Gustrin

TCO-OFs förbundsområde Hälso- och sjukvård jänte i förbunds-
området ingående organisationer

SHSTF
Hans Gustrin

För **SACO-K och till SACO-K anslutna organisationer**
Harald Mårtensson

Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL § 11

Parter Landstingsförbundet å ena sidan, samt

Svenska Kommunalarbetsförbundet, TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård och Lärare jänte i förbundsområdena ingående organisationer samt SACO-organisationerna samfällt (förtecknade under justeringen) å den andra.

§ 1

Parterna konstaterar att riksdagen beslutat om ändringar i lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring (prop 1993/94:150 bilaga 5, Sfu26, rskr 440).

§ 2

Parterna är ense om följande:

1 PA-KL § 11 skall med giltighet fr o m 1994-10-01 ändras på sätt som följer av bilaga till detta protokoll.

2 Ändringarna tillförs - enligt § 6 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 - de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1994-10-01.

§ 3

Parterna är vidare ense om att ändringarna skall tillämpas - enligt lokalt beslut - med retroaktiv verkan fr o m 1994-07-01 såvida inte annat överenskommit mellan arbetsgivare och arbetstagare.

§ 4

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Agneta Ahlin

Justeras

För **Landstingsförbundet**
Anders Hagman

För **Svenska Kommunalarbetsförbundet**
P-O Ryding

För **TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård och Lärare jämte i förbundsområdena ingående organisationer**
Hans Gustrin

För **SACO-organisationerna samfällt enligt följande förteckning**
Akademikerförbundet, SSR, Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund, LSR, DIK-förbundet, Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter, FSA, Sveriges Tandläkarförbund, Sveriges Skolledarförbund, Sveriges Psykologförbund, JUSEK, Sveriges Civilingenjörsförbund, Ingenjörsförbundet, Sveriges Naturvetareförbund, SRAT (SACOs Tjänstemannaförbund), Svenska Kyrkans Personalförbund, SKPF, Agrifack, Arkitektförbundet, AF, Civilekonomernas Riksförbund, Sveriges Universitetslärarförbund, SULF, Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, SJFR, Sveriges Veterinärförbund, Sveriges Farmaceutförbund, Sveriges läkarförbund, Lärarnas Riksförbund
Harald Mårtensson

Överenskommelse om ändrade bestämmelser i PA-KL fr o m 1995-01-01

Parter Landstingsförbundet å ena sidan, samt

Svenska Kommunalarbetsförbundet, TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård och Lärare jämte i förbundsområdena ingående organisationer samt SACO-organisationerna samfällt (förtecknade under justeringen) å den andra

§ 1

Parterna konstaterar att riksdagen med giltighet fr o m 1995-01-01 beslutat om:

- 1 Lag om registrerat partnerskap (bet.1993/94:LU28, rskr.414, SFS 1994:1117).
- 2 Ändringar i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 1994/95:25, FiU1, rskr.145, 1994:1955) angående beräkning av basbeloppet.

§ 2

Parterna är ense om att PA-KL skall anpassas till ovannämnda lagändringar enligt följande:

- 1 PA-KL skall med giltighet fr o m 1995-01-01 ändras på följande sätt.
 - a) Definitionen av basbelopp enligt § 7 mom 2 andra stycket utgår.
 - b) I § 1 mom 1 införs ett nytt sista stycke enligt följande lydelse:

”Med **basbelopp** avses i detta avtal basbeloppet enligt AFL. Beräkning av årspoäng enligt § 7 skall dock ske med basbeloppet ökat med det belopp som följer av 1 kap 6 § sista stycket AFL.”

c) I § 13 mom 1 tredje stycket görs ett tillägg enligt följande lydelse:

”Med efterlevande make med denne. Med efterlevande make likställs även registrerad partner enligt lagen (1994:117) om registrerat partnerskap”.

2 Ändringarna tillförs - enligt § 6 i förhandlingsprotokoll om PA-KL 1984-11-15 - de lokala kollektivavtalen med giltighet fr o m 1995-01-01.

§ 3

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Agneta Ahlin

Justeras

För Landstingsförbundet
Anders Hagman

För Svenska Kommunalarbetsförbundet
P-O Ryding

För TCO-OFs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård och Lärare jämte i förbundsområdena ingående organisationer
Hans Gustrin

För SACO-organisationerna samfällt enligt följande förteckning
Agrifack, Arkitektförbundet, Civilekonomernas Riksförbund, DIK-förbundet, Lärarnas Riksförbund, Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter, Ingenjörssförbundet, JUSEK, Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund, SRAT (SACOs Tjänstemannaförbund), Svenska Kyrkans Personalförbund, Sveriges Civilingenjörsförbund, Sveriges Farmaceutförbund, Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, Sveriges läkarförbund, Sveriges Naturvetareförbund, Sveriges Psykologförbund, Sveriges skolledarförbund, Akademikerförbundet SSR, Sveriges Tandläkarförbund, Sveriges Universitetslärarförbund och Sveriges Veterinärförbund
Harald Mårtensson

Överenskommelse i pensionshänseende för lärare, skolledare, biträdande skolledare och syofunktio- närer

Plats Stockholm

Parter Arbetsgivarsidan
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet

Arbetstagersidan
Sveriges Lärarförbund
Svenska Facklärarförbundet
Lärarnas Riksförbund
Sveriges Skolledarförbund
Sveriges Civilingenjörsförbund

§ 1

Parterna konstaterar att riksdagen den 8 december 1989 (prop 1989/90:41) beslutat att den statliga regleringen av löne- och anställningsvillkor för lärare, skolledare och syofunktionärer skall upphöra med utgången av år 1990.

§ 2

Parterna konstaterar vidare att avtal den 14 december 1989 träffats mellan berörda parter om anställningsvillkor vari bl a regleras

att fr o m 1 januari 1991 gäller samtliga kommunala respektive landstingskommunala avtal för lärare, skolledare och syofunktionärer i grundskolan, gymnasieskolan, särskolan, särvtvux, skolväsendet i kommun, komvtvux och grundvtvux (7 §),

att Kommun- och Landstingsförbunden är beredda att träffa överenskommelse om övergångsbestämmelser för lågstadielärare i grundskolan och slöjdlärare i särskolan födda 1939 eller tidigare om pensionsåldern (10 §) och

att parterna skall fortsätta att förhandla om de övergångsvisa anordningar som kan behövas vid en överföring av den statligt reglerade personalen till ett enhetligt kommunalt huvudmannaskap (15 §).

§ 3

Parterna enas om att PA-KL gäller fr o m 1991-01-01 med de tillägg som framgår av bilaga 1 till detta protokoll för samtliga arbetstagare som berörs av § 2 ovan.

§ 4

Parterna konstaterar att de olikheter som finns mellan de kommunala och de statliga pensionsbestämmelserna kan få till följd, att ålderspension beräknad enligt kommunala bestämmelser i vissa fall kan bli lägre än motsvarande beräkning enligt statliga bestämmelser, om dessa alltså skulle ha gällt för arbetstagaren.

Med anledning härav enas parterna om följande:

1 För arbetstagare som före 1991-01-01 uppnått nedre gränsen för statlig pensioneringsperiod skall ålderspensionens kompletteringspension lägst utgöra en statlig kompletteringspension, kallad garantibelopp. Bestämmelser om garantibelopp framgår av bilaga 2.

Parterna är medvetna om att det kan vara svårt att utföra en exakt beräkning av en statlig kompletteringspension. Beräkningen av garantibeloppet bygger därför på en förenklad tillämpning av de statliga pensionsbestämmelserna och de administrativa förutsättningar som föreligger.

2 För arbetstagare som är född 1929 eller tidigare kan arbetsgivaren besluta att tillämpa bestämmelserna om garantibelopp enligt punkt 1 ovan.

Parternas avsikt är att detta t ex kan tillämpas för arbetstagare

- a) som under 1991 uppnår pensionsåldern 65 år och som samma år avgår med ålderspension,
- b) som efter 55 års ålder minskat sin arbetstid (sänkt sysselsättningsgrad eller partiell tjänstledighet) så att pensionsgrundande lön för 1990 blir lägre än vad den skulle ha blivit vid oförändrade arbetstidsförhållanden eller
- c) vars årslön överstiger 7,5 basbelopp och som på grund av särskilda löneförändringar skulle få en påtagligt lägre pension.

3 Arbetsgivare kan för särskilt fall träffa överenskommelse med arbetstagare om annat garantibelopp eller annan årsmedelpoäng än vad som följer av denna överenskommelse.

§ 5

Parterna konstaterar och enas slutligen om följande:

1 Förhandlingar pågår mellan arbetsgivarsidan och huvudorganisationerna om vissa ändringar i PA-KL. Om överenskommelse träffas som påverkar denna överenskommelse, skall erforderliga anpassningar ske. Det gäller t ex bestämmelserna om garantibelopp enligt § 4 punkt 1. I anslutning till dessa förhandlingar skall parterna pröva frågan om tidpunkt för utgivande av ålderspension till lärare.

2 Överenskommelser om övriga anställningsvillkor och därmed sammanhängande övergångsbestämmelser för lärare m fl har ännu inte träffats. Då sådana överenskommelser föreligger, skall erforderliga kompletteringar göras i pensionshänseende. Det gäller t ex pensionsrätten för vissa timlärare och frågan om sjukpension till arbetstagare som inte omfattas av AGS-KL.

§ 6

I avvaktan på vad som sägs i § 5 punkt 1 finner parterna det mycket angeläget - med hänsyn till verksamheten - att avgång med ålderspension för lärare även fortsättningsvis sker med utgången av kalenderhalvår. Arbetsgivare bör därför medge arbetstagare kvarstå i anställningen t o m utgången av det kalenderhalvåret varunder arbetstagaren fyller 65 år med tillämpning av bestämmelserna i PA-KL § 4 mom 1 andra stycket.

§ 7

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

Christina Kjell

Anders Mellberg

Justeras

För Landstingsförbundet

Göran Gräslund

För Svenska Kommunförbundet

Claes Stråth

För Sveriges Lärarförbund

Lennart Andersson

För Svenska Facklärarförbundet

Mari-Anne Lange

För Lärarnas Riksförbund

Aina Strömberg

För Sveriges Skolledarförbund

Mats Palmberg

För Sveriges Civilingenjörförbund

Bo Jansson

Övergångsbestämmelser

1 Allmänt

Vid bestämning av tidsvillkor i PA-KL inräknas tid före 1991-01-01 varunder statliga pensionsbestämmelser gällt för arbetstagaren eller skulle ha gällt för arbetstagaren vid bortseende från villkoret i 3 § 2 mom SPR angående kvalifikationstid.

2 Giltighetsområde m m (PA-KL § 1 mom 2)

PA-KL gäller - om förutsättningarna i PA-KL § 1 i övrigt är uppfyllda - även för arbetstagare som

- a) 1991-01-01 uppbär förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL eller livränta enligt LAF eller LSP med en omfattning av minst 50 procent eller
- b) före 1991-01-01 fyllt 64 år.

3 Avgångsskyldighet (PA-KL § 4)

Arbetstagare som före 1991-01-01 fyllt 65 år har rätt att kvarstå i anställningen till och med 1991-06-30.

4 Pensionsgrundande tid (PA-KL § 5 mom 1 och 3)

För arbetstagare som 1990-12-31 omfattas av "Förordning 1975-11-06 till statens personalpensionsverk om pensionsförmåner för vissa skolledare" och som senast 1991-12-31 till arbetsgivaren skriftligen ansöker härom gäller att

- a) för hel pension erfordras att den pensionsgrundande tiden är minst 15 år och

- b) tidsfaktorn är kvoten mellan pensionsgrundande tid och 15 år, dock högst talet 1.

5 Pensionsgrundande tid före 1991-01-01 (PA-KL §§ 5-6)

Arbetstagare får tillgodoräkna anställningstid även före 28 års ålder, som skulle ha beaktats för pension enligt de statliga pensionsbestämmelserna.

6 Pensionsgrundande lön för år 1990 (PA-KL § 7)

- a) Pensionsgrundande lön för år 1990 utgörs av förmåner i anställningen som utgivits av arbetsgivaren enligt skolavtalet varvid dock bortses från förmåner som intjänats före 1990-01-01. I fråga om ledighet skall tillämpas motsvarande vad som sägs i PA-KL § 7 mom 1 andra stycket.

Anmärkning

Med "förmåner enligt skolavtalet" avses sådana slag av ersättningar som är pensionsgrundande enligt bestämmelserna i PA-KL.

- b) För arbetstagare, vars överenskomna arbetstid minskats (anställningen omreglerats) till följd av att arbetstagaren erhållit förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL eller livränta enligt LAF eller LSP, skall pensionsgrundande lön under den tid av år 1990 som den sänkta arbetstiden gällt, fastställas som om det varit fråga om ledighet till följd av sjukdom.
- c) För arbetstagare, som minskat arbetstiden i samband med uttag av delpension enligt DPL eller kompletterande delpension, skall pensionsgrundande lön under den tid av år 1990 som arbetstagaren haft delpension eller kompletterande delpension, fastställas som om det varit fråga om ledighet till följd av sjukdom.

7 Beräkningsår och årsmedelpoäng (PA-KL § 8)

- a) Vid beräkning av pensionsförmån är 1991 tidigaste beräkningsår.
- b) Årspoäng för åren 1983 - 1989 anses utgöra 95 procent av årspoängen för år 1990 (s k antagandepoäng).

8 Ålderspension (PA-KL § 9)

Arbetstagare som 1990-12-31 och därefter fortlöpande uppehållit anställning(ar) som lägstadielärare i grundskolan eller som slöjdlärare i särskolan och som är född 1939 eller tidigare har rätt att avgå vid utgången av kalenderhalvår efter det att arbetstagaren fyllt 63 år utan minskning för förtida uttag.

Anmärkning

Övriga bestämmelser i PA-KL § 9 skall tillämpas med utgångspunkt från att pensionsåldern är 65 år.

9 Kompletterande delpension (PA-KL § 11 mom 3)

Vid beräkning av kompletterande delpension skall årspoäng för åren 1986 - 1989 baseras på pensionsgrundande lön för respektive år med motsvarande tillämpning av punkt 6 a) ovan.

10 Pensionsgrundande tid för livränta (PA-KL § 15)

Arbetstagare får tillgodoräkna tid enligt punkt 5 för livränta i den mån tiden skulle ha beaktats för livränta enligt de statliga pensionsbestämmelserna.

Bestämmelser om garantibelopp

1 Med garantibelopp avses i princip vad som återstår av en statlig ålderspension sedan socialförsäkringsförmåner m m beaktats enligt nu gällande statliga pensionsbestämmelser.

2 Rätt till garantibelopp föreligger endast om

- a) lärare avgår med tillämpning av reglerna för pensioneringsperiod II eller III enligt nu gällande statliga pensionsbestämmelser,
- b) skolledare eller biträdande skolledare avgår vid uppnådd pensionsålder 65 år eller med tillämpning av reglerna för pensioneringsperiod III enligt nu gällande statliga pensionsbestämmelser eller
- c) syofunktionär avgår tidigast vid uppnådd pensionsålder 65 år.

3 Garantibelopp utges fr o m den månad arbetstagaren fyller 65 år eller den senare månad ålderspensionen börjar utges.

4 Vid beräkning av garantibeloppet kan arbetsgivaren bl a göra följande förenklingar

- a) lönetillägsfaktorn beräknas som om avgång skett under år 1990,
- b) samordning sker endast med folkpension och ATP,
- c) folkpensionen anses utgöra 96 procent av basbeloppet och
- d) ATP beräknas på grundval av de uppgifter om medelpoäng och tillgodoräknade poängar som finns tillgängliga då ålderspensionen beräknas.

5 Garantibeloppet skall förändras med basbeloppet på samma sätt som ålderspensionen.

Kompletterande övergångsbestämmelser till PA-KL i vissa frågor för lärare m m

§ 1

Parterna konstaterar

att överenskommelse har träffats 1990-06-07 i pensionshänseende,

att nämnda överenskommelse inte reglerade samtliga pensionsfrågor och

att kompletteringar skall göras i pensionshänseende då övergångsbestämmelser föreligger för övriga anställningsvillkor.

Anmärkning

Överenskommelsen 1990-06-07 gäller även för arbetstagare, vars anställning hos arbetsgivaren av förordningstekniska skäl inte är sammanhängande över årsskiftet 1990/91.

§ 2

Parterna enas om att följande skall gälla mellan de centrala parterna samt ingå i det lokala kollektivavtalet om pensioner - PA-KL.

1 Arbetstagare, som före 1991-01-01 börjat uppbära förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL och som för uppkommet lönebortfall erhåller ersättning enligt bilaga 2 till detta protokoll, äger inte rätt till sjukpension enligt PA-KL § 12 a.

2 Vad i PA-KL sägs om AGS-KL, gäller i motsvarande grad ersättning enligt bilaga 2 till detta protokoll.

3 För arbetstagare som 1990-12-31 avses i förordningen (SAVFS 1984:5) om tillgodoräkning av tjänsteår för pensionsförmån m m för lärare/skolledare under viss omplacering gäller följande:

- PA-KL gäller för arbetstagaren i den anställning till vilken omplacering skett,
- vid bestämning av pensionsförmån skall arbetstagaren anses uppehålla tjänsten som lärare/skolledare,
- pensionsgrundande lön för år 1990 utgörs av överenskommen lön och
- årspoäng för år 1991 eller senare anses utgöra 100 procent av årspoängen för år 1990.

§ 3

Parterna enas om att följande skall gälla mellan de centrala parterna.

Om förutsättningarna för tillämpningen av de särskilda pensionsbestämmelserna för berörda arbetstagare förändras eller om nya förutsättningar - som parterna inte kunnat förutse - föreligger, kan part begära att frågan om pensionsförmån skall hänföras till central prövning. Sådan prövning kan avse en viss arbetstagare eller en grupp arbetstagare.

§ 4

Parterna enas slutligen om att erforderliga kompletteringar härmed gjorts i pensionshänseende.

PROTOKOLL

Förhandlingsdag

1991-06-05--06-24

Ärende

Övergångsbestämmelser om landstingskommunala löne- och anställningsvillkor för enligt SAVs skolavtal reglerade skolledare och lärare i folkhögskola, för vilka den statliga avtalsregleringen enligt riksdagsskrivelse nr 358, 1991-06-11 upphör 1991-06-30

Förhandlingsparter

Landstingsförbundet å ena sidan och TCO-OFs förbundsområde Lärare å den andra

Förhandlingsplats

Stockholm

§ 1

Att justera protokollet utsågs G Bergström och K Mustel.

§ 2

Det antecknas, att förhandlingarna upptagits i enlighet med § 2 i ÖLA 90 med KTK med anledning av utbildningsutskottets betänkande nr 18 och riksdagsskrivelse nr 358, enligt vilket den statliga avtalsregleringen av lärare och skolledare i folkhögskolan upphör 1991-06-30.

§ 3

Vidare antecknas att förhandlingarna omfattar löne- och anställningsvillkor för de av § 2 berörda arbetstagarna som 1991-07-01 övergår till landstingskommunalt reglerade befattningar i landstingskommun.

§ 4

Efter enskilda och gemensamma överläggningar träffar parterna överenskommelse enligt §§ 5-9.

§ 5

Överenskommelsen gäller fr o m den 1 juli 1991, om ej annan tidpunkt särskilt anges.

§ 6

- a) Parterna konstaterar, att landstingskommunala avtal fr o m den 1 juli 1991 blir gällande för de av § 3 berörda arbetstagarna.
- b) Inom ramen för BOL 91 nr 50 och övriga landstingskommunala avtal, bibehåller de arbetstagare som omfattas av denna överenskommelse de enligt SAV skola 1990-12-31 gällande bestämmelserna om undervisningsskyldighet, förläggning av arbetstid samt ersättning för tilläggstimmar under perioden 1991-07-01--1992-06-30.

Anmärkningar

1 Vid tillämpning av övergångsbestämmelsen gäller ej AB 89 §§ 30, 32, 33 och 35.

2 Tvist på denna övergångsbestämmelse kan endast föras som lokal förhandling.

§ 7

Parterna enas vidare om

- a) övergångsbestämmelser till AB 89 enligt **bilaga 1**
- b) övergångsbestämmelser om lönevillkor och specialbestämmelserreglering enligt **bilaga 2**

c) ändringar och tillägg till Löneavtal 91 enligt **bilaga 3**

d) ändringar och tillägg till Löneavtal 92 enligt **bilaga 4**

e) ny specialbestämmelse - BOL 91 nr 50 - för lärare i folkhögskola enligt **bilaga 5**

f) övergångsbestämmelser till PA-KL enligt **bilaga 6**

g) övergångsbestämmelser till AGS-KL enligt **bilaga 7**

h) övergångsbestämmelser till TGL-KL 1983 enligt **bilaga 8**

i) övergångsbestämmelser till AGF-KL 84 enligt **bilaga 9**

j) protokollsanteckningar och övriga övergångsbestämmelser enligt **bilaga 10**

k) att överenskommelsen förutsätter att arbetstagare efter den 31 december 1991 ej längre förenar den landstingskommunala befattningen med statligt reglerad lärartjänst.

§ 8

Vid tillämpning av bilaga 2, 3 och 4 skall beloppet för deltidsanställd arbetstagare nedräknas i proportion till förhållandet mellan arbetstiden för deltidsanställningen och arbetstiden för motsvarande heltidsanställning samt för uppehållsanställd nedräknas med tillämplig uppehållslönefaktor enligt AB 89 § 18 mom 2.

§ 9

Om arbetsbrist uppstår för berörd arbetstagare gäller inom avtalsområdet tillämpliga turordningsregler enligt LAS.

§ 10

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet
Tom Carlquist

Justeras den 24/6 1991
Gunnar Bergström

Justeras den 24/6 1991
K Mustel

Bilaga 6

Övergångsbestämmelser till PA-KL

1 Allmänt

Vid bestämning av tidsvillkor i PA-KL inräknas tid före 1991-07-01 varunder statliga pensionsbestämmelser gällt för arbetstagaren eller skulle ha gällt för arbetstagaren vid bortseende från villkoret i 3 § 2 mom SPR angående kvalifikationstid.

2 Giltighetsområde m m (PA-KL § 1 mom 2)

PA-KL blir gällande för arbetstagare utan hinder av bestämmelserna i PA-KL § 1 mom 2 c).

3 Pensionsgrundande tid före 1991-07-01 (PA-KL §§ 5 och 6)

Arbetstagare får tillgodoräkna anställningstid även före 28 års ålder, som skulle ha beaktats för pension enligt de statliga pensionsbestämmelserna.

4 Pensionsgrundande lön (PA-KL § 7)

- a) För arbetstagare, vars överenskomna arbetstid minskats (anställningen omreglerats) till följd av att arbetstagaren erhållit förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL eller livränta enligt LAF eller LSP, skall pensionsgrundande lön under den tid av perioden 1983-01-01--1990-12-31 som den sänkta arbetstiden gällt, fastställas som om det varit fråga om ledighet till följd av sjukdom.
- b) För arbetstagare, som minskat arbetstiden i samband med uttag av delpension enligt DPL eller kompletterande delpension, skall pensionsgrundande lön under den tid av perioden 1983-01-01--1990-12-31 som arbetstagare haft delpension eller kompletterande

delpension, fastställas som om det varit fråga om ledighet till följd av sjukdom.

5 Beräkningsår och årsmedelpoäng (PA-KL § 8)

- a) Vid beräkning av pensionsförmån är 1991 tidigaste beräkningsår.
- b) Arbetsgivaren kan besluta att tillämpa bestämmelserna i § 8 mom 3 även om samtliga i § 8 mom 2 nämnda sju år kan beräknas.

6 Pensionsgrundande tid för livränta (PA-KL § 15)

Vid bestämning av livränta skall anmärkningarna till § 15 mom 1 och 4 tillämpas för här berörda arbetstagare.

7 Arbetstagaren som före 1991-07-01 fyllt 65 år har rätt att kvarstå i anställningen t o m 1991-12-31.

8 Parterna konstaterar att de olikheter som finns mellan de kommunala och de statliga pensionsbestämmelserna kan få till följd, att ålderspension beräknad enligt kommunala bestämmelser i vissa fall kan bli lägre än motsvarande beräkning enligt statliga bestämmelser, om dessa alltså jämt skulle ha gällt för arbetstagaren.

Med anledning härav enas parterna om följande:

- 1 För arbetstagare som före 1991-07-01 uppnått nedre gränsen för statlig pensioneringsperiod skall åldersgränsens kompletteringspension lägst utgöra en statlig kompletteringspension, kallad garantibelopp om arbetstagaren kan påvisa att den statliga ålderspensionen skulle ha blivit påtagligt högre.

Garantibeloppet skall fastställas enligt beräkningsregler i bilaga 2 till förhandlingsprotokoll 1990-06-07.

- 2 Arbetsgivaren kan besluta att tillämpa punkt 1 ovan om arbetstagare som uppnår pensionsålder enligt PA-KL senast 1992-12-31 kan påvisa att den statliga ålderspensionen, beräknad enligt statligt pensionsavtal gällande 1991-06-30, skulle ha blivit påtagligt högre än kompletteringspensionen beräknad enligt PA-KLs regler.

Överenskommelse om anpassning av reglerna för beräkning av sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR till beräkningsgrunderna i PA-KL 85

Plats Stockholm

Parter **Arbetsgivarsidan**
Landstingsförbundet
Svenska Kommunförbundet
Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund

Arbetstagarsidan
Kommunaltjänstemannakartellen (KTK)
Svenska Kommunalarbetareförbundet (SKAF) samt SACO/SR-K

§ 1

Parterna konstaterar

att enligt förhandlingsprotokoll 1984-11-15 § 5, punkt 1, till överenskommelsen om PA-KL 85 skall till arbetstagare som avgår efter 1984-12-31 och som skulle haft rätt till sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR i stället utges ålderspension från avgångstidpunkten. Sådan pension skulle beräknas efter förhandlingar mellan de centrala parterna varvid skulle beaktas den nya beräkningstekniken som följer av PA-KL samt tidigare regler om kompletteringsbelopp till sjukpension.

§ 2

Parterna är ense om

att till arbetstagare som skulle haft rätt till hel sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR utges ålderspension beräknad enligt bestämmelserna i PA-KL 85 med de undantag och tillägg som anges i bilaga till detta protokoll.

§ 3

Parterna är vidare ense om

att till arbetstagare som skulle haft rätt till partiell sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR skall utges ålderspension beräknad efter förhandlingar mellan de centrala parterna. Anpassning skall därvid göras till beräkningsgrunderna i PA-KL 85. Ålderspension skall bestämmas med hänsyn till tidigare regler om invaliditetsgrad och garantipension. Samordning sker i förekommande fall med AGS-KL. Till grund för beräkningarna skall ligga bilaga till detta protokoll.

§ 4

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Hans Gyllander

Lena Brandström

Justeras

För Landstingsförbundet
Bo Hansson

För Svenska Kommunförbundet
Hans Andersson

För Svenska Kyrkans Församlings- och Pastoratsförbund
Sven Arnström

För Kommunaltjänstemannakartellen (KTK)
Hans Gustrin

För Svenska Kommunalarbetareförbundet (SKAF)
Leif Westbratt

För SACO/SR-K
Harald Mårtensson

Beräkning av ålderspension till arbetstagare som skulle haft rätt till hel sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR

Pension beräknas och utges enligt bestämmelserna i PA-KL 85 med följande undantag och tillägg.

§ 5 i PA-KL

Pensionsgrundande tid tillgodoräknas även från avgången intill pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

§ 6 i PA-KL

Tillgodoräkning av STP/STPK-år sker först från och med pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns.

§ 9 PA-KL

1 Ålderspensionen utges från avgången, varvid bestämmelserna om förtida uttag ej skall tillämpas.

2 Om arbetstagarens rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL eller livränta enligt LAF eller LSP upphör före det att arbetstagaren uppnår pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns, upphör också rätten till ålderspension.

3 För tid före pensionsåldern eller pensioneringsperiodens övre gräns skall ålderspensionens bruttopensionspoäng ökas med en **kompletteringsdel**.

Kompletteringsdelen utgör 20 procent av bruttopensionspoängen beräknad i årsmedelpoängens skikt 0-7,5. Kompletteringsdelen begränsas dock så att den tillsammans med bruttopensionspoängen utgör högst 95 procent av årsmedelpoängen multiplicerad med tidsfaktorn.

4 Ålderspensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen - ökad enligt ovan - med vid varje tid gällande basbelopp.

PROTOKOLL

Förhandlingsdag	1987-04-22
Ärende	Pensionsförmåner i vissa fall till arbetstagare med partiell förtidspension som lämnat sin anställning under tid då PAK 78/LPAK 78 varit gällande
Förhandlingsparter	Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet å ena sidan och Kommunal tjänstemannakartellen, Svenska Kommunalarbetsförbundet samt SACO/SR-K å den andra
Förhandlingsplats	Stockholm

§ 1

Parterna konstaterar att arbetstagare, som erhållit partiell förtidspension (partiellt sjukbidrag) och partiell månadsersättning enligt AGS-KL och som därefter men före 1985 avgått från sin anställning på egen begäran före pensionsåldern, inte har rätt till vare sig framtida ålderspension eller livränta enligt PAK 78/LPAK 78.

§ 2

I pensionsbestämmelserna har fall som avses i § 1 ovan inte förutsatts. Parterna är ense om att en pensionsförmån likväl bör utges i dessa fall.

Parterna konstaterar att bestämmelserna inte förutsätter att ålderspension och ålderslivränta kan utges samtidigt för de två delar av anställningen som arbetstagaren lämnat på grund av arbetsoförmåga respektive på grund av egen begäran **samt att** om en ålderspension enligt PAK 78/LPAK 78 utges, kompletteringsdelen ofta blir noll.

§ 3

Parterna enas om följande tillämpning av PAK 78/LPAK 78 på arbetstagare som avses i § 1.

1 Är arbetstagarens pensionsunderlag högst 1/12 av den vid avgången gällande högsta sjukpenninggrundande inkomsten enligt AFL skall arbetstagaren vara berättigad till livränta, om förutsättningarna härför i övrigt är uppfyllda.

2 Är arbetstagarens pensionsunderlag större än 1/12 av den vid avgången gällande högsta sjukpenninggrundande inkomsten enligt AFL bestämmer arbetsgivaren - efter rekommendation av de centrala parterna - vilken förmån som skall utges.

§ 4

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Hans Gyllander

Anders Mellberg

Justeras

Landstingsförbundet
Bo Hansson

Svenska Kommunförbundet
Ola Bengtsson

Kommunaltjänstemannakartellen
Hans Gustrin

SACO/SR-K
Harald Mårtensson

Svenska Kommunalarbetsareförbundet
Leif Westbratt

PROTOKOLL

Förhandlingsdag

1984-03-31

Ärende

Övergångsbestämmelser angående pensionsåldrar för barnhemsföreståndare samt vissa arbetstagar-kategorier som berörs av överenskommelsen om ändrad organisationstillhörighet mellan SKAF och SKTF*)

Förhandlingsparter

Landstingsförbundet å ena sidan samt å den andra Kommunaltjänstemannakartellen

Närvarande i övrigt:

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund (SKTF)

Förhandlingsplats

Stockholm

§ 1

Arbetsstagarorganisationen yrkar med hänvisning till § 4 i LPÖK-protokollet 1983-05-20 att förhandlingar skall upptas om pensionsåldrar för barnhemsföreståndare och vissa arbetstagar-kategorier som berörs av överenskommelsen om ändrad organisationstillhörighet mellan SKAF och SKTF.

§ 2

Parterna konstaterar att vissa anställningar som tidigare varit reglerade enligt specialbestämmelse CAL 83 nr 1 fr o m den 1 januari 1984 har utmönstrats från CAL nr 1. Utmönstringen grundar sig på gränsdragningsöverenskommelsen om organisationstillhörighet mellan Svenska

*) Jfr FC 84:28 p 1

Kommunalarbetareförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund. Vissa anställningar överförs till specialbestämmelser som tecknas av SKTF. Andra hänförs till lokala anställningar.

§ 3

Parterna konstaterar vidare att barnhemsföreståndare enligt CAL 82 nr 17 fr o m 1983-01-01 regleras enligt CAL 83 nr 25 (föreståndare vid hem för vård eller boende).

§ 4

Konstateras att sådana övergångar som redovisas i §§ 2 och 3 ovan medför att vissa kvinnliga arbetstagare formellt får pensionsåldern höjd från 63 år till 65 år.

§ 5

Vidare antecknas att elevhemsföreståndare överförs till CAL 84 nr 16 a) samt tandvårdsbiträde till CAL 84 nr 9. Manlig och kvinnlig arbetstagare får härigenom pensioneringsperiod 63-65 år från 1985-01-01. Kvinnlig arbetstagare bibehåller under 1984 pensionsåldern 63 år.

§ 6

Parterna är ense om att för manlig och kvinnlig audiometris enligt CAL 84 nr 12 skall gälla pensioneringsperiod 63-65 år fr o m 1985-01-01. Kvinnlig audiometris bibehåller under 1984 63 års pensionsålder.

§ 7

Parterna är ense om att för

- a) sådan kvinnlig föreståndare enligt CAL nr 25 som 1984-03-31 innehade anställning av sådant slag som avsågs i CAL 82 nr 17 (barnhemsföreståndare),
- b) kvinnliga arbetstagare i anställningar som telefonföreståndare, biträdande telefonföreståndare, 1:e sjukhustelefonist eller sjukhustelefonist som avsågs i CAL 83 nr 1,
- c) kvinnliga arbetstagare som bokbindare, förrådsförman och transportförman som reglerats i CAL 83 nr 1 och som i förekommande fall överförts till lokalt reglerad anställning,
- d) kvinnlig arbetstagare i annan lokal anställning som berörs av gränsdragningsöverenskommelsen skall gälla följande.

Vid fortsatt innehav från 1984-04-01 av sådan anställning hos arbetsgivaren som anges under a) respektive b) ovan skall arbetstagaren ha rätt att avgå med ålderspension tidigast från 63 års ålder utan beaktande av reglerna om förtida uttag; anställning som avses under b) skall vara inrättad vid sjukhus.

I fråga om arbetstagare under c) och d) ovan rekommenderar parterna att motsvarande övergångsvillkor skall gälla vid lokal överenskommelse om pensionsålder för motsvarande fall.

§ 8

Parterna konstaterar att för sådan arbetstagare som avses i § 7 a) eller b) ovan har 63 års pensionsålder gällt t o m 1984-03-31.

§ 9

Med hänsyn till att de anställningar som avsågs i CAL 83 nr 1 och CAL 82 nr 17 efter hand kan komma att förändras, rekommenderas de lokala parterna att fortlöpande kontrollera - vid anställningsbyte eller i samband med omorganisation - huruvida villkoren ovan för tidigare avgångsålder alltjämt är uppfyllda.

§ 10

Förklaras förhandlingarna avslutade.

Vid protokollet
Ann-Kristin Eriksson

Justeras

Landstingsförbundet
Bo Hansson

Kommunaltjänstemannakartellen
Hans Gustrin

Övergångsbestämmelser för viss mentalsjukvårdspersonal

Följande övergångsbestämmelser gäller för den som vid utgången av år 1966 var underkastad statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR) på grund av statlig anställning inom sådan verksamhet, som berördes av landstingens övertagande av mentalsjukvården och som fr o m den 1 januari 1967 på grund därav erhållit landstingskommunal anställning. Övergångsbestämmelserna gäller under den tid då landstingsanställning inom verksamhetsområdet äger rum i oavbruten följd.

Anmärkning

Med landstingsanställning inom verksamhetsområdet jämfälls från och med den 1 januari 1971 anställning hos Gotlands kommun inom ifrågavarande verksamhetsområde.

I Avgång med ålderspension

I nedan angivna fall a)-c) äger arbetstagaren rätt till ålderspension vid avgång från anställningen före tillämplig pensionsålder, när denna innebär villkor om högre ålder för rätt till ålderspension än som skulle ha gällt enligt de statliga bestämmelserna vid utgången av år 1966 om arbetstagaren då haft anställning, som närmast motsvarar den, från vilken ålderspensionering skall ske. Med angiven ålder eller pensionsålder avses åldern vid slutet av födelsemånaden det år då åldern uppnås.

Lägsta ålder för avgång med ålderspension

- a) vid ändring av åldersvillkoret från 60 till 63 eller 65 år:
60 år om arbetstagaren är född 1925 eller tidigare
63 år om arbetstagaren är född 1926 eller senare,
- b) vid ändring av åldersvillkoret från 63 till 65 år: 63 år,
- c) vid ändring av åldersvillkoret från 58 eller 59 år: 58 respektive 59 år.

II Änklingspension

Är kvinnlig arbetstagare vid utgången av år 1966 gift och har äktenskapet ingåtts senast den dag arbetstagaren fyllt 60 år, skall familjepension tillkomma efterlevande änkring från detta äktenskap.

Tillämpningen skall gälla även efter arbetstagarens egen pensionering.

Beloppet skall motsvara familjepension till efterlevande änka utan det för änka särskilda tilläggsbeloppet enligt § 14 mom 3.

Övergångsbestämmelser för vissa provinsialläkare

För provinsialläkare födda 1906 och senare och som före den 1 januari 1968 var innehavare av ordinarie tjänst såsom provinsialläkare skall, vid fortsatt innehav av sådan tjänst, gälla följande övergångsbestämmelser.

Övergångsbestämmelserna gäller endast sådana provinsialläkare, som den 1 januari 1969 övergått från SPR (statens allmänna tjänstepensionsreglemente) till LPR.

I Pensionsålder

Arbetstagare har rätt att avgå med ålderspension före den enligt LKPR gällande pensionsåldern, dock tidigast vid 63 år.

II Antal tjänstår för hel pension

Tjänstaldern för hel pension skall utgöra 25 tjänstår.

III Änklingspension

Är kvinnlig arbetstagare vid utgången av år 1968 gift och har äktenskapet ingåtts senast den dag arbetstagaren fyllt 60 år, skall familjepension tillkomma efterlevande änkring från detta äktenskap.

Tillämpningen skall gälla även efter arbetstagarens egen pensionering.

Beloppet skall motsvara familjepension till efterlevande änka utan det för änka särskilda tilläggsbeloppet enligt § 14 mom 3.

Övergångsbestämmelser för arbetstagare anvisade kommunalt arkivarbete som fr o m 1980-07-01 överförs till anställning med lönebidrag^{*)}

1 För ovan avsedd arbetstagare äger pensionsbestämmelser för arbetstagare hos kommuner (LPAK) tillämpning fr o m 1980-07-01, förutsatt att överföring sker till anställning inom LPAKs tillämpningsområde.

2 För arbetstagare, som 1980-07-01 ej uppnått 65 års ålder och som varit oavbrutet anvisad kommunalt arkivarbete hos arbetsgivaren alltsedan 1976-01-01 eller senare tidpunkt, blir LPAK gällande fr o m 1980-07-01 utan hinder av att åldersvillkoret i § 1 mom 3 c) då ej är uppfyllt, under förutsättning att villkoret hade varit uppfyllt 1976-01-01 eller vid den senare tidpunkt då arbetstagaren tillträdde det anvisade arkivarbetet hos arbetsgivaren om för arbetstagaren vid sådan tidpunkt kommunala pensionsbestämmelser hade varit tillämpliga.

3 Arbetstagare, för vilken LPAK enligt ovan blir gällande 1980-07-01 äger såsom uppnådd tjänstetid enligt § 5 LPAK - i fråga om egen- och familjepensionsförmåner - tillgodoräkna tid då han utan avbrott dessförinnan varit anvisad kommunalt arkivarbete hos arbetsgivaren av minst sådan omfattning som avses i § 1 mom 3 a) LPAK, dock tidigast från 1976-01-01.

4 För tid före 1980-07-01 skall - oaktat, vad i § 7 mom 1 första stycket LPAK sägs - såsom pensionslön gälla vid varje tid enligt arkivarbetareavtalet (ARK) gällande lönebelopp enligt tillämplig lönegrupp, översatt till närmast högre K-löneklass enligt för motsvarande tid gällande K-löneplan.

Bestämmelserna i § 8 mom 1 LPAK äger tillämpning vid beräkning av pensionsunderlag, vari ingår pensionslön som bestämts för tid före 1980-07-01.

5 Vid tillämpning av § 5 mom 2 femte stycket och § 7 mom 6 LPAK skall så anses som om LPAK varit gällande för arbetstagaren fr o m den tidpunkt då han enligt ovan äger tillgodoräkna tjänstetid.

^{*)} Överenskommelse den 9 april 1980 (jfr FC 14/80 punkt 4).

Övergångsbestämmelser i pensionshänseende för arbetstagare för vilka statliga pensionsbestämmelser gällt och som 1983-01-01 övergått från anställning hos statens ungdomsvårdsskolor, nykterhetsvårdsanstalter, erkända och enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare samt behandlingshem och inackorderingshem för alkohol- och narkotikamissbrukare till anställning hos landsting/kommun^{*)}

1 (L)PAK blir gällande för berörda arbetstagare utan hinder av bestämmelserna i (L)PAK § 1 mom 3 c).

2 Här avsedd arbetstagare får såsom uppnådd tjänstetid tillgodoräkna tid före 1983-01-01 som arbetstagaren ägt tillgodoräkna före 28 års ålder enligt statliga pensionsbestämmelser.

3 Intill dess ett nytt pensionsavtal träffats skall arbetstagare vid fortsatt oförändrad anställning hos landstinget/kommunen fr o m 1983-01-01 bibehålla den statliga pensionsåldern/pensioneringsperioden.

Anmärkning

Med "oförändrad anställning" enligt ovan likställs anställning inom den övertagna verksamheten hos landstinget/kommunen till vilken sedvanlig befordran inom yrkesområdet sker. Detta gäller även för motsvarande fall vid tjänstebyte till samma slag av anställning. Vid sådan befordran/sådant tjänstebyte tillämpas den statliga pensioneringsperiod/pensionsålder som gäller för den nya anställningen.

För arbetstagare som 1982-12-31 omfattades av bestämmelser om pensioneringsperiod skall, tillsvidare så länge särskilda övergångsregler om pensionsåldrar/pensioneringsperioder vid oförändrad anställning hos landsting/kommun gäller, följande bestämmelser tillämpas.

^{*)} Överenskommelse 24 maj - 9 juni 1982 (jfr FC 16/82 punkt 2 och 18/82 punkt 1)

Vid beräkning av uppnådd tjänstetid enligt (L)PAK skall så anses som om arbetstagaren uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för avgång med ålderspension.

Vid beräkning av återstående tjänstetid enligt (L)PAK skall huvudbestämmelserna gälla. För arbetstagare med pensioneringsperiod III skall dock så anses som om arbetstagaren skulle ha uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för pensioneringsperiodens övre gräns.

Vid beräkning av pensionsunderlag enligt (L)PAK § 8 mom 1 skall så anses som om arbetstagaren uppnått eller skulle ha uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för pensioneringsperiodens övre gräns eller den tidigare tidpunkt arbetstagaren avgått med ålderspension, dock tidigast vid pensioneringsperiodens nedre gräns.

För arbetstagare, som avgår med ålderspension före pensioneringsperiodens nedre gräns eller efter pensioneringsperiodens övre gräns, minskas respektive ökas normalbeloppet enligt bestämmelserna i § 9 mom 3 (L)PAK. Därvid skall minskningen ske med utgångspunkt från pensioneringsperiodens nedre gräns och ökningen ske med utgångspunkt från pensioneringsperiodens övre gräns, dock tidigast från 65 års ålder. Rätt till förtidsavgång enligt § 9 mom 1 föreligger tidigast vid utgången av den månad, varunder arbetstagaren fyller 60 år.

4 Bestämmelserna motsvarande i §§ 11 och 12 i (L)KPR i deras lydelse 1974-06-30 skall såvida inte annat särskilt anges gälla för ovan angiven arbetstagare, vilken fr o m 1983-01-01 kvarstår i anställningen hos landstinget/kommunen utan att av landstinget/kommunen tecknad avtalsgruppsjukförsäkring, AGS-KL, trätt ikraft för honom. Bestämmelserna gäller intill dess bestämmelserna i AGS-KL träder ikraft för arbetstagaren.

Även om AGS-KL trätt ikraft skall bestämmelserna likväl fortsätta att gälla för arbetstagare, som under fortlöpande anställning efter 1982-12-31 är partiellt ledig för sjukdom eller arbetsskada och samtidigt har deltidarbete hos landstinget/kommunen, på grund av vilket AGS-KL trätt ikraft.

Till normalbelopp av sjukpension vilken börjar utgå efter 1982-12-31 läggs ett särskilt belopp (kompletteringsbelopp till sjukpension) för tid, varunder pensionstagaren har rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt lagen om allmän försäkring. Kompletteringsbeloppet utgår dock ej

för tid då pensionstagaren äger rätt till månadsersättning från AGS-KL och längst till och med den månad, varunder pensionstagaren uppnår pensionsåldern.

Anmärkning

Arbetstagare, omfattad av bestämmelserna enligt punkt 4 ovan som i samband med att förtidspension enligt lagen om allmän försäkring beviljas, får vidkännas påtaglig inkomstsänkning på grund av tillämpning av pensions- och försäkringsbestämmelserna ((L)PAK, AGS-KL) i förhållande till vad som skulle ha skett vid tillämpning av nuvarande statliga bestämmelser, skall kunna kompenseras för inkomstbortfallet i särskild ordning.

Kompletteringsbeloppet utgör en fjärdedel av sjukpensionens normalbelopp vid avgången. Kompletteringsbeloppet beräknas dock högst på grundval av ett pensionsunderlag uppgående till 62,5 procent av basbeloppet för juli månad året före avgångsåret. Kompletteringsbeloppet må vidare inte bestämmas till högre belopp än att det tillsammans med sjukpensionens normalbelopp och tilläggsbelopp enligt bilaga C motsvarar 95 procent av det för arbetstagaren vid avgången gällande pensionsunderlaget multiplicerat med den sysselsättningsgrad som gällt vid beräkning av återstående tjänstetid.

Kompletteringsbelopp till sjukpension utgör egenpensionsförmåner enligt (L)PAK och skall multipliceras med sjukpensionens invaliditetsgrad samt förändras enligt § 17 i samma grad som sjukpensionens normalbelopp.

5 I stället för villkoret i § 12 mom 1 a) (L)PAK för rätt till garanti-pension skall gälla som villkor för sådan rätt dels att arbetstagaren blivit underkastad (L)PAK 1983-01-01 och dels att han därefter varit anställd och underkastad (L)PAK fortlöpande fram till den tidpunkt, då anställningen upphörde.

6 Vad som enligt (L)PAK § 3, § 5 mom 2 och § 7 mom 6 gäller ifråga om pensionsålder, tjänstetidsberäkning och pensionslön för arbetstagare, som på grund av arbetstidsminskning är berättigad till delpension enligt lagen om delpensionsförsäkring, skall äga motsvarande tillämpning beträffande arbetstagare som vid övergången till (L)PAK uppbär eller kommer att uppbära delpension. Sådan tillämpning skall även ske i fråga om kompletterande delpension enligt (L)PAK § 11.

Anmärkning

Vid tillämpning av (L)PAK för i övergångsbestämmelserna avsedd arbetstagare skall vid beräkning av tidsvillkor, kvalifikationstider m m statlig tid före 1983-01-01 jämföras med tid hos landstinget/kommunen för motsvarande fall.

Övergångsbestämmelser i pensionshänseende för lärare och skolledare som i samband med ändrat huvudmannaskap för vissa vårdutbildningar 1983-08-01 eller vid senare tidpunkt (övergångstidpunkten) övergår till kommunalt reglerade anställningar vid kommunal högskola hos kommun/landsting/kommunalförbund*)

1 Övergångsbestämmelserna gäller vid oavbruten anställning inom den kommunala högskolans verksamhetsområde.

2 PAK/LPAK blir gällande för berörda arbetstagare utan hinder av bestämmelserna i PAK/LPAK § 1 mom 3 c).

3 Här avsedd arbetstagare får såsom uppnådd tjänstetid tillgodoräkna tid före övergångstidpunkten som arbetstagaren ägt tillgodoräkna före 28 års ålder enligt statliga pensionsbestämmelser.

4 För arbetstagare som enligt § 8 i förhandlingsprotokollet bibehåller pensioneringsperiod III skall följande gälla.

Vid beräkning av uppnådd tjänstetid enligt PAK/LPAK skall så anses som om arbetstagaren uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för avgång med ålderspension.

Vid beräkning av återstående tjänstetid enligt PAK/LPAK skall så anses som om arbetstagaren skulle ha uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för pensioneringsperiodens övre gräns.

Vid beräkning av pensionsunderlag enligt PAK/LPAK § 8 mom 1 skall så anses som om arbetstagaren uppnått eller skulle ha uppnått pensionsåldern vid tidpunkten för pensioneringsperiodens övre gräns eller den tidigare tidpunkt arbetstagaren avgått med ålderspension, dock tidigast vid pensioneringsperiodens nedre gräns.

*) Överenskommelse den 30 september 1983 (jfr FC 83:26 punkt 3)

För arbetstagare, som i undantagsfall avgår med ålderspension efter pensioneringsperiodens övre gräns, ökas normalbeloppet enligt bestämmelserna i § 9 mom 3 PAK/LPAK. Därvid skall dock ökningen ske med utgångspunkt från pensioneringsperiodens övre gräns.

5 Bestämmelser motsvarande §§ 11 och 12 i KPR/LKPR i deras lydelse 1974-06-30 skall såvida inte annat särskilt anges gälla för ovan avsedd arbetstagare, som övergått till anställning hos landsting/kommun/kommunalförbund utan att av sådan arbetsgivare tecknad avtalsgruppsjukförsäkring, AGS-KL, trätt i kraft för honom. Bestämmelserna gäller intill dess AGS-KL träder i kraft för arbetstagaren.

Även om AGS-KL trätt i kraft skall bestämmelserna likväl fortsätta att gälla för arbetstagare som under fortlöpande anställning efter övergångstidpunkten är partiellt ledig för sjukdom eller arbetsskada och samtidigt har deltidsarbete hos landsting/kommun/kommunalförbund på grund av vilket AGS-KL trätt i kraft.

Till normalbelopp av sjukpension vilken börjar utgå efter övergångstidpunkten läggs ett särskilt belopp (kompletteringsbelopp till sjukpension) för tid, varunder pensionstagaren har rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt lagen om allmän försäkring. Kompletteringsbeloppet utgår dock ej för tid då pensionstagaren äger rätt till månadsersättning från AGS-KL och längst till och med den månad, varunder pensionstagaren uppnår pensionsåldern.

Anmärkning

Arbetstagare, omfattad av bestämmelserna enligt punkt 4 ovan som i samband med att förtidspension enligt lagen om allmän försäkring beviljas, får vidkännas påtaglig inkomstsänkning på grund av tillämpning av pensions- och försäkringsbestämmelserna (PAK/LPAK, AGS-KL) i förhållande till vad som skulle ha skett vid tillämpning av nuvarande statliga bestämmelser, skall kunna kompenseras för inkomstbortfallet i särskild ordning.

Kompletteringsbeloppet utgör en fjärdedel av sjukpensionens normalbelopp vid avgången. Kompletteringsbeloppet beräknas dock högst på grundval av ett pensionsunderlag uppgående till 62,5 procent av basbeloppet för juli månad året före avgångsåret. Kompletteringsbeloppet må vidare inte bestämmas till högre belopp än att det tillsammans med

sjukpensionens normalbelopp och tilläggsbelopp enligt bilaga C motsvarar 95 procent av det för arbetstagaren vid avgången gällande pensionsunderlaget multiplicerat med den sysselsättningsgrad som gällt vid beräkning av återstående tjänstetid.

Kompletteringsbelopp till sjukpension utgör egenpensionsförmåner enligt PAK/LPAK och skall multipliceras med sjukpensionens invaliditetsgrad samt förändras enligt § 17 i samma grad som sjukpensionens normalbelopp.

6 I stället för villkoret i § 12 mom 1 a) PAK/LPAK för rätt till garanti-pension skall gälla som villkor för sådan rätt dels att arbetstagaren blivit underkastad PAK/LPAK vid övergångstidpunkten och dels att han där- efter varit anställd och underkastad PAK/LPAK fortlöpande fram till den tidpunkt, då anställningen upphörde.

7 Vad som enligt PAK/LPAK § 3, § 5 mom 2 och § 7 mom 6 gäller i fråga om pensionsåldrar, tjänstetidsberäkning och pensionslön för arbetstagare, som på grund av arbetstidsminskning är berättigad till del-pension enligt lagen om delpensionsförsäkring, skall äga motsvarande tillämpning beträffande arbetstagare som vid övergången till PAK/LPAK uppbär delpension. Sådan tillämpning skall även ske i fråga om kompletterande delpension enligt PAK/LPAK § 11.

8 Vid tillämpning av PAK/LPAK för i övergångsbestämmelserna avsedd arbetstagare skall vid beräkning av tidsvillkor, kvalifikationstider m m tid med statlig pensionsrätt före övergångstidpunkten jämsättas med tid med kommunal pensionsrätt hos landsting/kommun/kommunalförbund för motsvarande fall.

9 Reglering i vissa fall av pensionslön, erforderlig tjänstetid (tjänste- ålder) samt avgångsålder återfinns i förhandlingsprotokollet §§ 8-10.

Övergångsbestämmelser angående pensionsåldrar gällande fr o m 1985-01-01 för arbetstagare inom verksamheter som vissa kommuner eller landsting övertagit från staten vid olika tidpunkter under 1982 och 1983 samt för arbetstagare vid från FFV övertaget tvätterier som 1984-12-31 haft personlig statlig pensionsrätt¹⁾

I Övergångsbestämmelser beträffande från staten övertagna arbetstagare som omfattas av kommunala pensionsbestämmelser PAK/LPAK 78 men som enligt särskilda överenskommelser tillsvidare ägt bibehålla statlig pensionsålder

Följande verksamheter avses:

- Tidigare "Försvarets fredstandvård" (tandläkare).
- Ungdomsvårdsskolor och nykterhetsvårdsanstalter.
- Karolinska sjukhuset.
- Akademiska sjukhuset i Uppsala samt Kommittén för Akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande.

Samtliga arbetstagare enligt ovan övergår fr o m 1985-01-01 på pensionsålder enligt från samma tidpunkt gällande kommunalt pensionsavtal. Härvid skall vissa övergångsbestämmelser gälla enligt nedan under villkor

att arbetstagaren 1984-12-31 uppfyllde de villkor för bibehållande av statlig pensionsålder som föreskrivits i den överenskommelse härom som då gällde för arbetstagaren inom respektive verksamhet

att arbetstagaren efter 1984-12-31 haft fortsatt oförändrad anställning hos arbetsgivaren

¹⁾ Överenskommelse den 15 november 1984 (jfr FC 84:27 p 1)

att arbetstagaren vid tillämpning av samtidigt gällande statliga pensionsåldersbestämmelser skulle ägt avgå vid en lägre ålder än vad som följer av den för arbetstagaren gällande kommunala pensionsåldern/pensioneringsperioden; finns ingen statlig pensionsålder fastställd för anställningen skall jämförelse ske med den pensionsålder som gällde senast för sådan anställning hos staten.

Innebär den gällande kommunala pensionsåldern/pensioneringsperioden att den tidigaste åldern för avgång med ålderspension är högre än vad som skulle ha följt av statliga bestämmelser äger arbetstagaren under ovan angivna förutsättningar avgå före pensionsåldern/pensioneringsperiodens nedre gräns tidigast vid sådan ålder som följer av punkterna a) - c) nedan.

a) Om avgångsåldern blir höjd från 60 till 63 år

60 år	om arbetstagaren är född	1935 eller tidigare	
61 år	" "	" "	1936
62 år	" "	" "	1937
63 år	" "	" "	1938 eller senare

b) Om avgångsåldern blir höjd från 60 till 65 år

60 år	om arbetstagaren är född	1935 eller tidigare	
61 år	" "	" "	1936
62 år	" "	" "	1937
63 år	" "	" "	1938
64 år	" "	" "	1939
65 år	" "	" "	1940 eller senare

c) Om avgångsåldern blir höjd från 63 till 65 år

63 år	om arbetstagaren är född	1932 eller tidigare	
64 år	" "	" "	1933
65 år	" "	" "	1934 eller senare

Ändras åldersvillkoret från pensioneringsperiod III till pensionsåldern 65 år äger arbetstagare som är född 1927 eller tidigare kvarstå längst till utgången av den månad då han uppnår 66 års ålder under förutsättning att fortsatt oförändrad anställning hos arbetsgivaren förelegat sedan övergången.

II Övergångsbestämmelser för arbetstagare som 1984-12-31 haft personlig statlig pensionsrätt vid sådant tvätteri som landsting eller kommunalt bolag 1978-06-19 övertagit från Försvarets fabriksverk FFV

Arbetstagare övergår 1985-01-01 på den pensionsålder/pensioneringsperiod som då gäller för honom enligt kommunala pensionsåldersbestämmelser.

Arbetstagare som 1984-12-31 hade personlig statlig pensionsrätt äger efter fortsatt oförändrad anställning hos arbetsgivaren avgå före den för honom gällande pensionsåldern/pensioneringsperioden om tillämpning av statlig pensionsålder/pensioneringsperiod skulle ha medfört tidigare avgång på sätt och i fall som anges under I ovan. Vad som sägs ovan under I sista stycket skall även gälla för här avsedd arbetstagare.

III Gemensamma bestämmelser

Vid tillämpning av bestämmelserna under I och II ovan skall följande gälla.

1 Vid förtida uttag av ålderspension enligt de kommunala pensionsåldersbestämmelserna skall nedtrappningen alltid ske från den kommunala pensionsåldern/pensioneringsperiodens nedre gräns.

2 Vid fastställande av lägsta avgångsålder för anställning enligt kommunala och statliga pensionsåldersbestämmelser enligt I eller II ovan skall bortses från reglerna om förtida uttag av ålderspension enligt kommunala bestämmelser. Vidare skall bortses från de särskilda statliga reglerna om pensionsålderns inträde vid utgång av verksamhetsår, kalenderhalvår o dyl i vissa fall.

Övergångsbestämmelser för arbetstagare som i anställning hos tvätterier (tidigare FFV-tvätterier) 1984-12-31 hade personlig statlig pensionsrätt enligt förordningen 1978-08-06 (SFS 1978:642) och som fr o m 1985-01-01 kvarstår i fortsatt oförändrad anställning i sådan från staten övertagen verksamhet^{*)}

1 PA-KL blir gällande för berörda arbetstagare utan hinder av bestämmelserna i PA-KL § 1 mom 2 c).

2 Här avsedd arbetstagare får såsom pensionsgrundande tid tillgodoräkna tid före 1985-01-01 som arbetstagaren ägt tillgodoräkna före 28 års ålder enligt statliga pensionsbestämmelser.

3 Övergångsbestämmelser beträffande pensionsålder och pensioneringsperiod återfinns i särskild överenskommelse mellan parterna denna dag.

4 Bestämmelserna motsvarande i §§ 11 och 12 i KPR/LKPR i deras lydelse 1974-06-30 skall såvida inte annat särskilt anges gälla för ovan angiven arbetstagare, vilken fr o m 1985-01-01 kvarstår i den kommunala anställningen utan att av arbetsgivaren tecknad avtalsgruppsjukförsäkring, AGS-KL, trätt i kraft för honom. Bestämmelserna gäller intill dess bestämmelserna i AGS-KL träder i kraft för arbetstagaren.

Även om AGS-KL trätt i kraft skall bestämmelserna likväl fortsätta att gälla för arbetstagare, som under fortlöpande anställning efter 1984-12-31 är partiellt ledig för sjukdom eller arbetskada och samtidigt har deltidarbete hos arbetsgivaren på grund av vilket AGS-KL trätt i kraft.

Till normalbelopp av sjukpension vilken börjar utges efter 1984-12-31 läggs ett särskilt belopp (kompletteringsbelopp till sjukpension) för tid, varunder pensionstagaren har rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt lagen om allmän försäkring. Kompletteringsbeloppet utges dock ej för tid då pensionstagaren äger rätt till månadsersättning från AGS-KL och längst till och med den månad, varunder pensionstagaren uppnår pensionsåldern/pensioneringsperiodens övre gräns.

^{*)} Överenskommelse den 15 november 1984 (jfr FC 84:27 p 2)

Anmärkning

Arbetstagare, omfattad av bestämmelserna enligt punkt 4 ovan som i samband med att förtidspension enligt lagen om allmän försäkring beviljas, får vidkännas påtaglig inkomstsänkning på grund av tillämpning av pensions- och försäkringsbestämmelserna (PA-KL, AGS-KL) i förhållande till vad som skulle ha skett vid tillämpning av nuvarande statliga bestämmelser, skall kunna kompenseras för inkomstbortfallet i särskild ordning.

Kompletteringsbeloppet utgör en fjärdedel av sjukpensionens normalbelopp vid avgången. Kompletteringsbeloppet beräknas dock högst på grundval av ett pensionsunderlag uppgående till 62,5 procent av basbeloppet för juli månad året före avgångsåret. Kompletteringsbeloppet må vidare inte bestämmas till högre belopp än att det tillsammans med sjukpensionens normalbelopp och tilläggsbelopp enligt bilaga C motsvarar 95 procent av det för arbetstagaren vid avgången gällande pensionsunderlaget multiplicerat med den sysselsättningsgrad som gällt vid beräkning av återstående tjänstetid.

Kompletteringsbelopp till sjukpension utgör egenpensionsförmån och skall multipliceras med sjukpensionens invaliditetsgrad samt förändras enligt § 17 i samma grad som sjukpensionens normalbelopp.

5 Vad som enligt PA-KL § 3, § 5 mom 1 och § 7 mom 1 gäller i fråga om pensionsåldrar/pensioneringsperiod, pensionsgrundande tid och pensionsgrundande lön för arbetstagare, som på grund av arbetstidsminskning är berättigad till delpension enligt lagen om delpensionsförsäkring, skall äga motsvarande tillämpning beträffande arbetstagare som vid övergången till PA-KL uppbär eller kommer att uppbära delpension. Sådan tillämpning skall även ske i fråga om kompletterande delpension enligt PA-KL § 11.

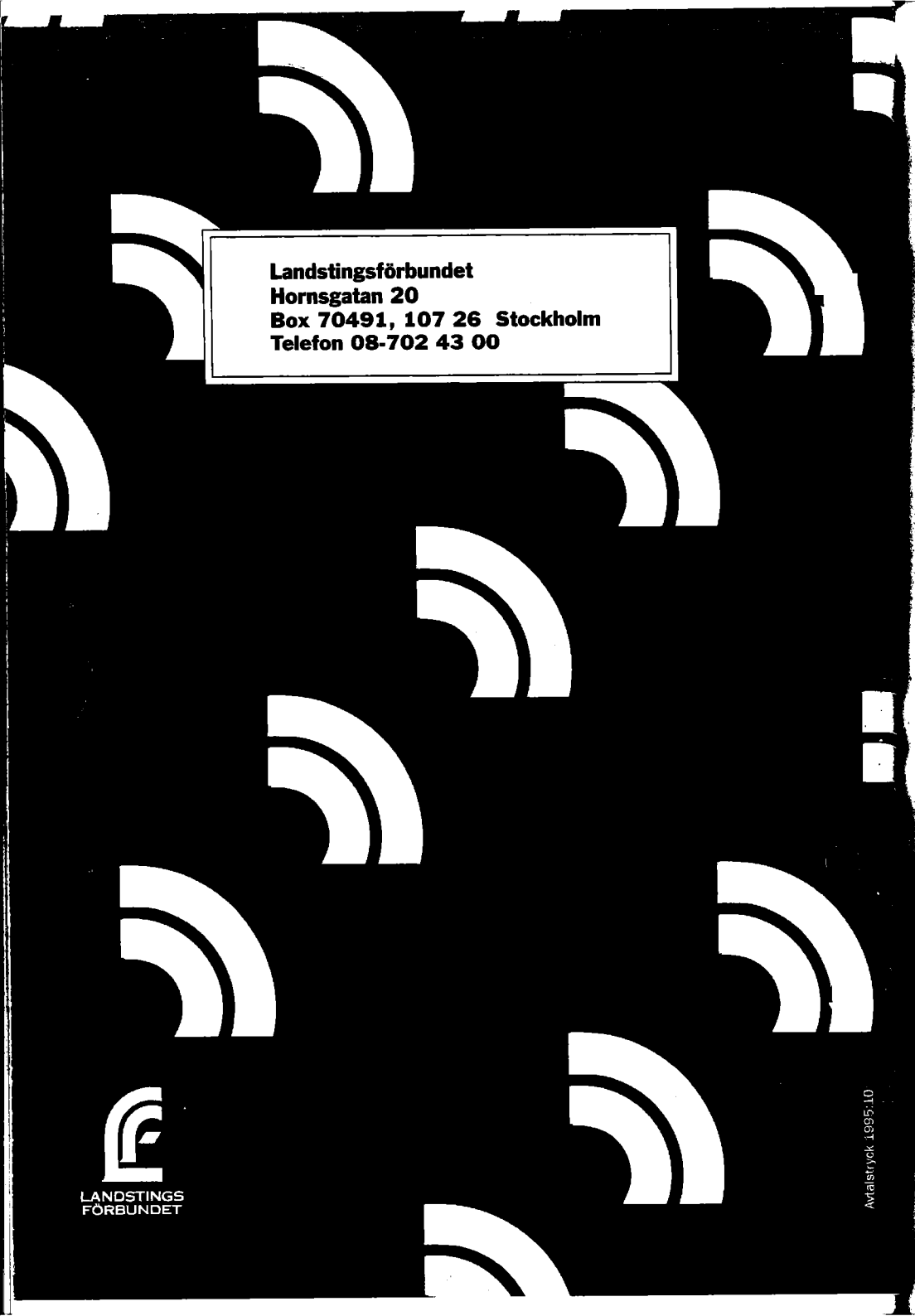
6 Vid tillämpning av PA-KL för i övergångsbestämmelserna avsedd arbetstagare skall vid beräkning av tidsvillkor, kvalifikationstider m m tid med statlig pensionsrätt hos FFV-tvätterier jämföras med tid hos landsting eller bolag för motsvarande fall.

I fråga om beräkning av pensionsgrundande tid och pensionsgrundande lön samt beaktande av "övertagen" tid med statlig pensionsrätt hos arbetsgivaren eller hos den tidigare arbetsgivaren gäller vad som sägs i PA-KL med därtill hörande övergångsbestämmelser.

Förteckning över vissa i detta tryck inte intagna övergångsbestämmelser beträffande från statlig pensionering överförd personal. Dessa övergångsbestämmelser är antingen aktuella i mycket begränsad omfattning eller avser endast ett fåtal arbetstagare

Överenskommelser

1976-10-21	angående arbetstagare som haft personlig statlig (jfr FC 34/76 p2)
Dec 1981 - juni 1982	angående tandläkare som övergått från försvarsmakten till folktandvården (jfr FC 15/82)
Jan - juni 1982	angående tandsköterskor som övergått från försvarsmakten till folktandvården (jfr FC 15/82)
19 - 20 febr, 19 mars och 1 april 1986	angående särskolschefer som övergått från statligt reglerade anställningar (jfr FC 86:10)
1986-04-16	angående anpassning av reglerna för beräkning av sjukpension enligt övergångsbestämmelserna till §§ 11-12 KPR/LKPR till beräkningsgrunderna i PA-KL 85 (jfr FC 86:25)

**Landstingsförbundet
Hornsgatan 20
Box 70491, 107 26 Stockholm
Telefon 08-702 43 00**

**LANDSTINGS
FÖRBUNDET**